

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
199. (1265.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2737 ▲
	1 amerikai dollár	3,0913 ▲
	100 magyar forint	1,5609 ▲

Aktuális 2**Felszínre jöhetnek a bányászok**

Mára virradó hajnalban a tervek szerint megkezdték a föld alatt rekedt 33 chilei bányász kimentését. Felhozatalukra percre pontos menetrend készült. A férfiakat orvoscsapat várja a felszínen, hogy minden ellátást megadjon nekik.

Kultúra 8**Újrahasznosított mesék**

Fiatall erdélyi képzőművészek mutatkozhatnak be a rangos budapesti Design Hét rendezvényen. Az Újrahasznosított Mesék csoport írt ki pályázatot anyaországi és erdélyi fiatal alkotók számára, amely egyben a bemutatkozást is lehetővé tette.

Média 9**Beindul Patriciu tévéje**

Az *Adevărul Tv* nevű televízióadóval bővült tegnap Dinu Patriciu üzletember médiabirodalma; a projektbe közel 38 millió eurót fektetettek. Eközben a nagy rivális sajtótröszt, a Realitatea-Cașavencu a csőd szélére sodródott – tegnap lemondott tisztségéről Emil Hurezeanu elnök.

Vezércikk 3**A német példa**

Románia jár jól vele, ha az állam mind nagyobb mértékben vesz részt a szász erődtemplomok felújításában, a jelenleg is településrendészeti modelleknek számító egykori szász falvak arculatának megőrzésében, és így Udrea miniszter asszonynak is alkalma nyílik arra, hogy ezeket bekapcsolja a turisztikai forgalomba – az infrastruktúra feljavításával egyetemben. ▶

Székedi Ferenc

Román Ajkák, Kolontárok

Románia egyik Kolontárja Dicsőszenmárton lehet. A Bicipa kombinát mérget a magyarországihoz hasonló „teknőben” tárolják

Fotó: Csibi Márta/archív

Szakértők szerint Romániában is bármikor bekövetkezhet az a katasztrófa, amely a magyarországi Kolontárt sújtja: a Duna-delta mellett, Tulcea megyében működő, illetve a Biharban üzem kívül helyezett alumíniumgyár mellett feszíti a gátakat egy-egy vörösiszap-tározó. Környezetvédők szerint országsszerte több olyan ülepítő működik, amelyek az egészségre rendkívül ártalmas vegyi anyagokat tartalmaznak. Az országos vízügyi felügyelet vezetője, Dávid Csaba nem aggódik: bízik az ellenőrzésben és az érvényes jogszabályokban. **2. és 7. oldal ▶**

Tanügy: nem lacafacáznak

▶ A kormány már ma elindítja a felelősségvállalási procedúrát a tanügyi törvény kapcsán, jelentette be Emil Boc miniszterelnök, a tegnapi kabinetülés után. Hozzá tette: a jogszabály képviselőházban elfogadott változatára alapoznak, de készek megvizsgálni a honatyák által benyújtott módosító indítványt. Mircea Geoană, a szenátus elnöke szerint a parlament hatáskörének megsértése a kormányzati felelősségvállalás. A poltikusnak meggyőződése, hogy ennek „komoly következménye lesz a bizalmatlansági indítványról való szavazáskor”. **3. oldal ▶**

Követelt és dicsért Merkel

▶ Bukarestben az ország vezetőivel találkozott, Kolozsváron pedig átvette a Babeş-Bolyai

Tudományegyetem díszdoktori címét tegnap Angela Merkel német kancellár. **3. és 6. oldal ▶**

Andrei Marga rektor üdvözli Angelt Merkel Kolozsváron

Fotó: Sipos M. Zoltán

A parlamentben a bank-ügyfél vita

▶ Maratoni vita kezdődött tegnap a képviselőház költségvetési, pénz és bankügyi bizottságában az idei 50-es számú kormányrendeletéről. A testület döntésétől nagymértékben függ az intézkedéscsomag sorsa: a lakossági hitelezést szabályozó rendelkezés ugyanis ezt követően végső szavazás céljából a képviselőház plénuma elé kerül. A jelek szerint azonban az érdekelteknek október végéig várniuk kell a válasza, mivel a bizottság október 21-ig szabott határidőt a kapcsolódó módosítási javaslatok és kiegészítő információk beérkezésére. **6. oldal ▶**

YOUNG REPORTERS AGAINST POVERTY

www.youngreporters.net

18 és 30 év közötti újságíró szakos diák vagy?

RIPORTPÁLYÁZAT

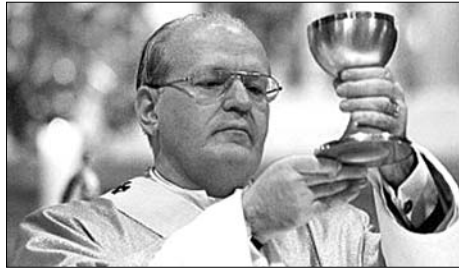
részletek a média oldalon

Röviden

Harmincéves
a vatikáni magyar kápolna

Évfordulós ünnepi misét mutatott be tegnap Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek (*képünkön*) a Szent

Péter-bazilika altemplomában, a Magyarok Nagyasszonya kápolnában abból az alkalomból, hogy a vatikáni magyar kápolnát 1980. október 8-án szentelte fel II. János Pál pápa. Az oltárnál Varga Imre szobrászművész alkotása áll: Szent István király a Magyarok Nagyasszonyának ajánlja fel az ország koronáját.

Aláírások a magyarnyelv-használatért

Aláírásgyűjtés indult tegnap Pozsonyban a szlovákiai szabad anyanyelvhasználatért. A petíciós akciót a Magyar Koalíció Pártja (MKP) szervezte, szlovákiai civil szervezetekkel együttműködve.

Lengyelországi
autobusz-szerencsétlenség

Súlyos közlekedési baleset történt tegnap kora reggel a lengyel főváros közelében; a szerencsétlenségben a busznak mind a 18 utasa meghalt, valószínűleg idegnyomkások voltak. A járműnek nem volt engedélye utasok szállítására: nem volt beépítve biztonsági öv, és az utasok nem ülésen, hanem zöldek szállítására használt rekesszekon ültek. A balesethez a sűrű köd is hozzájárulhatott.

Negyven halott egy ukrán balesetben

Negyvenen meghaltak, tizen megsérültek abban a közlekedési balesetben, amely tegnap történt Ukrajna keleti részében. Egy utasokkal teli busz az áthaladást tiltó fényjelzés ellenére a sínekre hajtott Dnyipropetrovsk megyében, Marhanec településen. A sofőr figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a vonat hangjelzéssel figyelmeztette a veszélyre. Az átjáróban működött a fényjelzés, és a látótávolság is 700 méter volt.

Hajók ütköztek az Északi-tengeren

Görög tanker és egy ciprusi konténerszállító hajó ütközött tegnap a hollandiai Scheveningen kikötővárostól 30 kilométerre az Északi-tengeren. Szerencsére senki nem sérült meg. A Mindoro nevű tartályhajó oldalában, a vízvonal felett ötször hat méteres lyuk keletkezett, és a szállított kerozin egy része a vízbe folyt, de a szivárgást sikerült megállítani. A felszínen üzemanyag úszik, és ez robbanással fenyeget. Legutóbb a La Manche-csatornában történt hasonló baleset.

Ismét tüntetések Franciaországban

Egy hónapon belül már a negyedik alkalommal tartottak tegnap országos sztrájknapot Franciaországban a kormány nyugdíjreform-tervezete ellen: fennakadások voltak a vasúti, a légi és a városi tömegközlekedésben, a megmozduláshoz a gimnazisták és az egyetemisták is csatlakoztak. A nap folyamán 244 városban voltak utcai felvonulások.

Németország bekerült
a Biztonsági Tanácsba

Megválasztották az ENSZ Biztonsági Tanácsának új tagjait tegnap New Yorkban. Két évre a BT tagja lett Németország, India, Dél-Afrika és Kolumbia. Lapzártánkorig még nem sikerült döntenie Portugália és Kanada közül.

Újra termelhetnek Ajkán

Az Európai Unió együttérzését tolmácsolta Barroso Magyarországon

ÚMSZ

A magyar nép iránti együttérzését fejezte ki a „valóban nagyon súlyos ökológiai katasztrófával” kapcsolatban José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke, aki tegnap a pécsi jubileumi rektorkonferencia díszvendége volt, és Orbán Viktor magyar miniszterelnökkel is találkozott. Hozzátette: „Teljes mértékben elismerjük a magyar hatóságok hozzáértését és gyors fellépését.” Barroso hangsúlyozta, hogy az EU az első pillanattól fogva „minden lehetséges módon támogatást nyújt” Magyarországnak a kárelhárításban. Az unió szakemberekből álló küldöttsége a hét eleje óta a helyszínen vizsgálódik, és Barroso bejelentése szerint hamarosan újabb szakértő kapcsolódik a munkába, aki „mindent tud az iszap káros hatásairól”.

Nincs szennyeződés a Duna romániai szakaszán

A magyarországi vörösiszap-szennyezés elérte a Duna romániai szakaszát, de nem károsította a folyó vízének minőségét – közölte tegnap a román vízügyi hatóság. A legutóbbi mérések szerint a román-szerb határnál lévő Báziásnál a pH-érték 5800 köbméter/szekundum vízhozam mellett 7,73 volt, ami a megengedett értékeken belül helyezkedik el. A legmagasabb értéket –7,82 – hétfő éjjelkor jegyezték.

Orbán Viktor (jobbra) megköszönte Barrosónak a segítséget

Fotó: MTI

A budapesti parlament hétfőn késő este elfogadta a „lex Mal”-t, amely lehetővé teszi, hogy állami felügyelet alá vonják a kolontári-devecseri tragédiát okozó céget, a Mal Zrt-t. Schmitt Pál államfő tegnap már alá is írta a jogsza-

bályt, valamint gondoskodott azonnali kihirdetéséről, és hatályba is lépett. A céget kormánybiztosként Bakondi György irányítja, aki bejelentette: a hét végén újraindul a termelés az ajkai gyárban. Közben Devecserben kijelölték az új lakópark helyét, amelynek terveit az Erdélyben is jól ismert építész, Makovecz Imre tervezőcsapata készítette.

Szlovák aggodalmak

Mivel a szennyezés a Marcalon keresztül a Dunába is eljutott, a folyó által érintett országok foko-

zattan foglalkoznak a következményekkel. A szlovák kormánynak 30 napon belül tájékoztatnia kell az ország törvényhozását, hogy milyen következményei lehetnek a magyarországi környezetvédelmi katasztrófának Szlovákiára nézve – döntött tegnap a szlovák parlament Rafael Rafajnak, az ellenzéki Szlovák Nemzeti Párt (SNS) frakcióvezetőjének javaslatára. A parlament felszólította a kormányt, hogy adjon tájékoztatást azokról a lépésekről is, amelyeket a katasztrófa esetleges szlovákiai következményeinek a megakadályozására tett.

Időzített bombák

A Duna ki van téve annak a veszélynek, amelyet a partjain épült mintegy 150 ipari üzem jelent. A francia *Le Figaro* internetes kiadása szerint „időzített bombákról” van szó; ezek közé tartoznak a Tulcea környéki vörösiszap-tározók is, amelyek a folyóra nézve a legveszélyesebbek. A Nemzetközi Környezetvédelmi Alap (WWF) úgy véli: ha az itt húsz hektáron tárolt zagy egy magyarországihoz hasonló baleset következtében elszabadulna, az rendkívül „pusztító hatással” volna a Duna-deltára nézve – írja a *Mediafax*. ◀

Felszínre jöhetnek a bányászok

Gy. Z.

Hamarosan véget ér a föld alatt rekedt chilei bányászok drámája: ha semmi nem jött közbe, mire mai lapunk megjelenik, már el is kezdődött a kimentésük, s az első emberek már a felszínen élvezik a napfényt. Hétfőn még úgy látszott, hogy a liftszerűen működő három kapszula közül kettő megszorul a 624 méteres mélybe vezető csőben, a jelek szerint azonban ez az akadály is elhárult. A pontos menetrendet nemcsak óráról órára, hanem percről percre beosztva is kidolgozták.

Helyi idő szerint mára virradó éjszaka pontban éjféltre (romániai idő szerint reggel 6 órára) tervezik, hogy az első mentőmunkás alászálljon a mélybe – jelentette be tegnap Laurence Golborne

chilei bányászati miniszter a helyszínen. A mentőcsapat négy tagja ereszkedik le, hogy irányítsa a bányászok felhozatalát, és szükség esetén egészségügyi tudásukkal is rendelkezésre álljon. Odalenn három csoportot képeznek. S bár a hetvenedik napja kitartó emberek mindegyike vonakodik attól, hogy elsőként jusson a felszínre, az indulók közé a különösen tapasztaltakat sorolják, mivel bonyodalmak esetén önállóan is képesek viselkedni, és a fölfelé vezető úton adódó problémákról tájékoztatást tudnak nyújtani. Őket azok követik, akik egészségügyileg nincsenek teljesen rendben, például magas a vérnyomásuk, továbbá akik különösen magasak vagy súlyosak. A legtestesebbek maradnak a végére.

A harminchárom bányász méretre szabott védőöltözéket, a szá-

mukra szokatlanná vált napfény ellen UV-szemüveget és egy szenzoros övet visel, amely a felszínre továbbítja vérnyomásuk, pulzusszámuk adatait. A felszereléshez oxigénmaszk tartozik, továbbá fejhallgató és mikrofon, hogy állandó kapcsolat legyen a mentőegységgel. A felszínre megérkezve mindegyik kimentett egy harmincméternyire lévő tábori kórházba kerül, hogy orvosi vizsgálatnak vessék alá. A különböző orvosokból álló csapatot pszichológusok egészítik ki. Amennyiben valakinek az állapota nem megfelelő, őt mentőhelikopter áll készenlétben, hogy a legközelebbi klinikára, Copiapióba repüljön vele. Akiknél egészségileg mindent rendben találnak, néhány percre talákozhatnak a hozzátartozóikkal is, és egy-két napon belül haza is térhetnek. ◀

A három mentőkapszula közül kettő nemrég még megszorult a mélybe vezető csőben

Jelentkeztek
a tús elrablói

ÚMSZ

Az ENSZ és az Afrikai Unió közös békefenntartó erejének (UNAMID) szudáni válságkezelő központjában hétfő este jelentkeztek a magyar ENSZ-békefenntartó elrablói – jelentette az *Index.hu*. Ez volt az első alkalom, hogy az emberrablók kapcsolatba léptek a külvilággal – közölte Pataki Eszter, a budapesti külügyminisztérium sajtó főnöke. A gyerekkatonák leszerelésében segítkező Papp István nyugállományú alezredest október 7-én rabolták el a nyugat-szudáni Dárfúr tartományban. Az emberrablók tettükre azt a magyarázatot adták, hogy ezzel kívánják felhívni a szudáni kormány és a világ közvéleményének figyelmét, milyen súlyos anyagi kár érte a terület lakosságát az idén tavasszal elindult piramisjáték során. Korábbi értesülések szerint a Dabanga nevű dárfúri rádióállomás kapcsolatba lépett a Szudánban elrabolt magyar ENSZ-békefenntartóval. A rádiónak Papp Istvánként bemutatkozó férfi vasárnap elmondta, hogy egy táborhoz hasonló helyen tartják fogva, ahol mintegy 100 egyenruhás tartózkodik. A pontos helyet nem tudta beazonosítani. Az interjú során a magyar férfi nyugodtan beszélt, de olykor a könnyeivel küszködött, és azt mondta, tart attól, hogy fogva tartói rátámadnak vagy megölik. Amiatt is aggódik, hogy esetleg maláriát kaphat, mert körülötte többen betegek. Ekkor még vizsgálták, hogy valóban Papp István szólalt-e meg, mert kissé arabos akcentussal beszélt, de mostanra kiderült, hogy valóban ő lehetett. ◀

Követelt és dicsért Merkel

ÚMSZ

► A romák helyzete nem lehet szempont azok számára, akik döntenek Románia schengeni övezethez való csatlakozásáról – mondta el tegnap Bukarestben Angela Merkel német kancellár. Az Emil Boc román miniszterelnökkel folytatott megbeszélést követően Merkel kijelentette, a romakérdés nem játszik szerepet Románia schengeni csatlakozási folyamatában, de fontos, hogy a keleti határon jogszerűen történjen az átlépés, és legyenek meg az ehhez szükséges technikai feltételek. Hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a Schengen-határ Románia felőli külső részén ne korrupcióval és ne törvénytelenül történjen a vízumkibocsátás.

Merkel a Traian Băsescu román államfővel folytatott tárgya-

A BBTE multikulturalitását méltatta az új díszdoktor

„Örömmel hallom, hogy a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemen a legtöbb szakon van német tagozat is, és így a német ajkú diákok anyanyelvükön tanulhatnak. Ugyanakkor megtiszteltetésnek érzem, hogy részt vehetek a kolozsvári Német Tanulmányi Központ felavatásán” – mondta Angela Merkel német kancellár azt követően, hogy átvette a BBTE díszdoktori címét. „Jelentős esemény az egyetem életében, még ha nem is sikerült kieszközölnünk egy exkluzív látogatást, és a német kancellár egyik balkáni útjának, körútjának csupán egy állomása volt

lások után kijelentette, Németország méltányosan értékeli majd Romániának a csatlakozás érdekében tett erőfeszítéseit a novemberi újabb kivizsgálás alkalmával. A megbeszéléseken szó esett még a román igazságügyi rendszerről, amelyet az Európai Bizottság továbbra is figyelemmel kísér. Merkel elmondta, hogy az

igazságügyi területén nagyon fontos az átláthatóság a német vállalkozók számára, akik Romániában akarnak beruházni. A német kancellár elismerését fejezte ki a román kormány által bevezetett megszorító intézkedésekért, amelyeket szigorúknak minősített. Támogatást ígért Romániának abban, hogy növelje az euró-

pai pénzek lehívásának és felhasználásának mértékét. Merkel több elvárást is megfogalmazott Romániával szemben, és figyelmeztette a kormányfőt: nem tesz jót a befektetési kedvnek, hogy a román állam rendkívül lassú ütemben folyósítja a német tőkéjű társaságokkal szemben felhalmozott, 143 milliárd euróra rúgó tartozását. A találkozó után pár órával a pénzügyminisztérium jelezte, hogy költségvetés-kiegészítést hajt végre a német cégekkel szembeni adósságok törlesztése céljából. Merkel nyomatékosan felkérte a bukaresti hatóságokat, hogy gyorsítsák fel a kommunizmus idején a romániai német kisebbségtől elkobozott ingatlanok visszaszolgáltatásának folyamatát, annál is inkább, mivel az erdélyi német evangélikus-lutheránus egyház mintegy ezer restitúciós igényből mindeddig csak 400 teljesült.

Boc közölte, hálával tartozik a berlini kormánynak az erdélyi német kulturális örökség megóvása érdekében kifejtett erőfeszítéséért, majd hozzátette: folytatni kívánják a szász műemlék épületek és evangélikus vártemplomok felújítását célzó kormányközi projektet, ugyanakkor szeretnék bevonni ezeket a műemlékeket a hazai turisztikai körforgásba. ◀

Férfias kézfogás. Angela Merkel és Traian Băsescu a bukaresti Cotroceni palotában

Fotó: Tofán Levente

Marakodnak a nyugdíjasokon

M. Á. Zs.

► Élve a szenátusi házbizottságban rendelkezésükre álló szavazattöbbséggel, az ellenzéki alakulatok tegnap egyhetes határidőt szabtak a jogi bizottságnak arra, hogy jelentést mutassanak be az újratárgyalás előtt a nyugdíjtörvényről. A döntést élesen ellenző kormánypártiak jelezték, hogy a plénumban szavazásra bocsátják a sürgősségi eljárás beindítását, valamint a vita leszűkítését a női nyugdíjkorhatár Traian Băsescu államfő által javasolt 63 évre történő csökkentésére.

Toni Greblă, a szenátus jogi bizottságának szociáldemokrata elnöke leszögezte: a hatályos törvények, az alkotmány és a házszabályzat nem tiltja, hogy a honatyák kiterjesszék a nyugdíjtörvény felülvizsgálatát az államfő által kért korhatárkítéleten túl. Hozzátette: az általa vezetett testület jövő héten ül össze, hogy „meghatározza a jogszabály átvizsgálásának határait”. „A szenátusban a PD-L és az RMDSZ időhúzása miatt vita és módosítás nélkül hallgatólagosan ment át a nyugdíjtörvény, a képviselőházban pedig kvórum nélkül szavazták meg” – mondta el Greblă, emlékeztetve az ANI-

törvény precedensére, amikor az államfői visszaküldés után a jogszabály gyökeres változtatáson esett át.

A nagyobbik kormánypárt képviselői alulmaradtak ugyan a házbizottsági szavazáson, de jelezték, hogy a plénumban rendelkezésükre álló többséggel átvisszik az államfő akaratát. Cristian Rădulescu, a PD-L szenátusi frakcióvezetője a házbizottsági ülés után elmondta: azt szeretnének, ha a nyugdíjtörvényt sürgősségi eljárásban vitatnák meg, és a jogszabályról kizárólag a munkaügyi bizottság készítené jelentést, ugyanis csak egy cikket kell módosítani benne.

Az alkotmány ugyan nem szabja meg, hogy a parlamentnek mennyi idő áll a rendelkezésére egy jogszabály visszaküldése után, a házszabályzat azonban leszögezi, hogy a kérés harminc napon belül napirendre kell vennie a parlamentnek. Eszerint a szenátusban november 7-ig kell a plénum elé kerülnie a nyugdíjtörvénynek, majd további tizenöt napon belül szavazásra is kell bocsátani. Ellenkező esetben úgy értelmezik, hogy a törvényt hallgatólagosan elfogadta a szenátus, és átkerül a képviselőházba. ◀

Tanügyi törvény: nem lacafacázik a kormány

M. Á. Zs.

► A kormány már ma elindítja a felelősségvállalási procedúrát a tanügyi törvény kapcsán, jelentette be Emil Boc miniszterelnök a tegnapi kabinetülés után. Hozzátette: a jogszabály képviselőházban elfogadott változatára alapoznak, de készek megvizsgálni a honatyák által benyújtott összes módosító indítványt. A kormányfő szerint azért van szükség a felelősségvállalásra, mert a tanügyi törvénytervezet hónapok óta hever a szenátus oktatási bizottságában és ez nem teszi lehetővé az oktatási rendszer modernizálását. Arra a felvetésre, hogy az Alkotmánybíróság ismét visszaküldheti a tanügyi törvényt, Boc elmondta, hogy a korábbi kifogás nem áll fenn, ugyanis a jogszabály-tervezet több mint egy éve nyilvános, ekként mind a szakmai szervezeteknek, mind a politikai pártoknak volt idejük és alkalmuk elmondani a véleményüket.

A felelősségvállalási eljárás elindítása azt bizonyítja, hogy a koalíció bízik a parlamenti többség szilárdságában, ugyanis a házszabályzat értelmében ezzel nem

várt lehetőséget ad az ellenzéknek arra, hogy a felelősségvállalásról való szavazás „megnyerésével” megbuktassa a Boc-kabinetet.

Mircea Geoană, a szenátus szociáldemokrata elnöke szerint a parlament hatáskörének megsértése a kormányzati felelősségvállalás, és meggyőződésének adott hangot azzal kapcsolatban, hogy ennek „komoly következménye lesz a bizalmatlansági indítványról való szavazáskor”. „Értem én, hogy az RMDSZ mindent elkövet annak érdekében, hogy a végéhez közeledő kormányzástól 'kihozza' a lehető legtöbbet, de nem tudom elfogadni, hogy a tanügyi rendszer, a tanárok és diákok sorsa egy ilyen politikai alku részévé váljon” – fogalmazott Geoană.

A felelősségvállalás „kellemetlenül” érintette Mihail Hărdău, a szenátus oktatási szakbizottságának demokrata-liberális elnökét is, aki jelezte, hogy az általa vezetett bizottság szeretne több módosító indítványt bevinni a jogszabály-tervezetbe. A tervezet egyik vitatott kitétele az a paragrafus, amely a földrajz és a történelem oktatási nyelvét rögzíti. ◀

A német példa

Hogyha valaki szép házában németekkel tárgyal, akkor jó, ha tisztes-séggel felkészül és nem rögtönöz, mert tárgyalófelei a pontosságról, a tények, adatok ismeretéről nem

Székedi Ferenc csupán beszélnek, hanem azokra is alapoznak, és ami fekete, azt feketének, ami fehér azt pedig fehérnek mondják.

Tegnap a hazai sajtó, majd Boc miniszterelnök is úgy vélekedett, hogy Románia uniós csatlakozása után Angela Merkel német kancellár először látogat mihozzánk, amit Németország vezető politikusa nem cáfol, csupán megjegyezte, hogy a 2008-as NATO-csúcs alkalmávalmár járt Bukarestben. De különösebb diplomáciai körmönfonság nélkül utalt arra is, hogy bizony Románia jelentős összegekkel tartozik az itt beruházó német vállalkozásoknak, és azt sem rejtette véka alá, hogy az innen eltávozott vagy még itt lakó németek kárpótlása, anyagi javainak a visszaszolgáltatása nem halad a kellő mértékben.

Ami pedig Románia jövő évi schengeni csatlakozását illeti, Merkel utalt arra, ez kizárólag annak függvénye, hogy az ország miként képes teljesíteni az illetékes uniós bizottság által is ellenőrzött követelményeket. Mi ennek a testületnek az észrevételeit vesszük figyelembe – fogalmazott a kancellár, márpedig a helyzet ismerői tisztában vannak vele, hogy ez utóbbi bizony nemegyszer hívta fel a figyelmet a schengeni határvédelem műszaki-szervezési kérdései mellett a hatékonyságra, az eredményességre, a korrupció leküzdésének fontosságára, és nem csupán a határszéleken, hiszen azok jóval mélyebb, országban belüli forrásokból, nem eléggé kiértelt intézményi és jogviszonyokból fakadnak.

A miniszterelnök szerencséje, hogy erdélyi származású, így nyilvánvalóan ismerheti a szászoknak azt az építészeti-kulturális örökségét, amelyről Bukarestben is beszéltek, és amelyre a Babeş-Bolyai Tudományegyetem díszdoktori címét átvevő Merkel Kolozsváron még inkább utalt. Kétségtelen, Románia jár jól vele, ha az állam mind nagyobb mértékben vesz részt a szász erődttemplomok felújításában, a jelenleg is településrendészeti modelleknek számító egykori szász falvak arculatának megőrzésében, és így Udrea miniszter asszonynak is alkalma nyílik arra, hogy ezeket bekapcsolja az európai turisztikai forgalomba – természetesen az oly nehezen haladó közlekedési infrastruktúra feljavításával egyetemben.

A német kancellár előtt néhány nappal Bukarestben járt a Nobel-díjas Herta Müller, és ő már a bukaresti Román Atheneumban tett nyilvános fellépésén is figyelmeztetett: jól hangzó szövegekkel nem lehet elföldni a múltat. Németország nem magyarázkodott, nem talált önmagán kívül mindenkit bűnösnek, hanem az utóbbi hatvanöt esztendőben kétszer is szembenézett saját történelmével, és ennek köszönheti a válságokat is gyorsan leküzdő jelenét. Példamutatását bizony jó lenne megszívlelni nem csupán Romániában, hanem szomszédai körében is.

Román lapszemle

A hivatalos szervek egységes megvesztetési díjakkal „dolgoznak” a nagylaki román-magyar határon: a lejárt útlevéllel, személy-azonossággal (vagy anélkül) való határátlépés száz euróba kerül, míg a törvény által körözött személyeknek 400 eurót kell lepengetniük, ha külföldre szeretnének távozni. (Adevărul) ► A Nagy-Románia Párt több ízben kérte az RMDSZ segítségét ahhoz, hogy útjára indíthassa a Cosmos TV magán televíziót. (România Liberă) ► Mintegy 350 ezer romániai gyermek kényszerült egyik vagy mindkét szülője nélkül felnőni, miután a családfenntartó(k) külföldön vállal(nak) munkát – írta az olasz La Repubblica napilap. (Curentul)

Élelmiszeripari árcsaták

Nyolc-tíz százalékkal drágulnak az élelmiszerek; legtöbb 7 százalékkal nőnek az élelmiszerárak; mesterséges az élelmiszerek drágítása. Hogy a három változat közül melyik az igazi, azt legkevésbé a mezőgazdasági miniszter fogja eldönteni: mindhárom, egymásnak ellentmondó kijelentés ugyanis éppen Valeriu Tabărătól származik.

B. T.

Romániában az év első nyolc hónapjában átlagosan 6,25 százalékkal emelkedtek a főbb élelmiszer-termékek árai. Ez ellentmond a közgazdászok minden számításának: szakértők szerint ugyanis a bérek csökkentésének és a munkanélküliség növekedésének körülményei között termékszerteően visszaesik a fogyasztás, a kereslet visszaesésének viszont elkerülhetetlenül az árak csökkenéséhez kellene vezetnie.

Inflációfokozó tényező

Miért drágulnak hát mégis az élelmiszerek Romániában, ki a felelős az árak folyamatos emelkedéséért? Az élelmiszeripari illetékesek – termelők, feldolgozók, kereskedők – egyaránt tagadják, hogy ők állnának az árak növekedése mögött. A drágulást többnyire a nyersanyag-, energia-, szállítási költségek

megnövekedésével próbálják magyarázni, sokan a közvetítőket okolják az áremelkedésért.

Az élelmiszertermékek drágulásának igen nagy szerepe van abban, hogy szeptemberben Romániában az utóbbi két év viszonylatában a legmagasabb inflációs szintet jelezték. A fogyasztási árak az előző esztendő hasonló időszakához képest 7,77 százalékkal nőttek. Az évi pénzromlás rátája júniusban még csak 4,38 százalékos volt, júliusra azonban már 7,14 százalékra ugrott, augusztusban pedig elérte a 7,58 százalékot. Az „árrobbanás” azt követően indult be, hogy a kormány 19 százalékról 24 százalékra emelte az áfakulcsot.

Az inflációs ráta szeptemberben, augusztushoz viszonyítva 0,56 százalékos volt, az elmúlt hónapban is az élelmiszerek drágultak a legnagyobb ütemben: 0,82 százalékkal. Ezen belül a tojásért és a burgonyáért 7,42, az

étolajért 4,66 százalékkal kellett többet fizetni szeptemberben, mint egy hónappal korábban. A zöldségek és zöldségkonzervek esetében a drágulás 2,09 százalékos volt, a tejtermékek pedig 1,24 százalékkal kerültek többre.

A hibás: a szakminisztérium...

A nagy kereskedelmi láncok vezetői határozottan elutasították a mezőgazdasági tárca illetékesek állítását, miszerint a kereskedők drágítanák az élelmiszer-árakat. Szerintük éppen a szakminisztériumot terheli a legnagyobb felelősség mindezért, hiszen húsz esztendeje képtelen talpra állítani a román gazdaság szempontjából meghatározó jelentőségű ágazatot. A hazai termelés ugyanis sem mennyiségi, sem minőségi szempontból nem tesz eleget a követelményeknek, a termelők a megrendelésekhez képest legtöbbször késedelmesen szál-

Az élelmiszerárak várható növekedése év végéig			
Kenyér	1 lej	1,3 lej	30%
Tej	3,5	5,25	50%
Liszt	2,30	2,50	10%
Étolaj	5,53	8,30	15%
Kukoricaliszt	2,50	2,75	10%
Tojás	0,5	0,55	10%
Burgonya	1,5	1,65	10%
Margarin	3	3,3	10%
Baromfihús	10	11	10%

lítják az árut – fejtette ki Delia Nica, a Romániai Nagy Kereskedelmi Hálózatok Egyesületének alelnöke.

A termelők beismerték ugyan, hogy idén is emelték termékeik árát, ám úgy vélik, nem ez volt a meghatározó a drágulások szempontjából. Marcel Cucu, a Romániai Mezőgazdasági Termelői Egyesületek Ligájának igazgatótanácsi tagja szerint a gazdák csupán a világgazdasági árakhoz igazodnak. Ráadásul az Országos Statisztikai Hivatal adataira hivatkoznak, miszerint több termék esetében csökkentek az árak, így például a szemesbabé 1, a tojásé – éves viszonylatban – 14 százalékkal lett kisebb.

... a vesztes: a fogyasztó

A Romalimta Élelmiszeripari Munkáltatók Szö-

vetségének elnöke, Sorin Minea szerint Valeriu Tabără nagyot hibázott a drágulás bejelentésével. Ezzel ugyanis zöld utat adott a termelők számára az áremelésekhez – vélekedett, hozzá- tette: a szakminiszternek nem a feldolgozókat és a kereskedőket kellett volna hibáztatnia, hanem azt kellett volna a közvélemény tudomására hoznia, hogy a romániai mezőgazdaság viszsamaradottsága miatt drágulnak a nyersanyagok. A termelők nemrégiben valóban bejelentették: év végéig 5–25 százalékkal kerülnek majd többre olyan alapvető élelmiszerek nyersanyagai, mint a kenyér, a tejtermékek, a baromfihús-, gyümölcs- és zöldségkészítmények.

Gazdasági megfigyelők szerint az illetékesek szópárbajától függetlenül, voltaképpen öt tényező miatt nőnek majd az élelmiszerárak. A

drágulás minden élelmiszer-terméket átfog majd – vélik, az okok között említve a túlzottan magas adókat, az állami támogatás hiányát, az energia drágulását, a világgazdasági árak növekedését és a kedvezőtlen időjárási viszonyokat – azaz az árvizeket és az aszályt. Szakértők mind ezt rendkívül aggasztónak tartják, főként olyan körülmények között, amikor az átlagos román fogyasztó amúgy is jövedelmének mintegy 70 százalékát fordítja élelemre. Az áfa emelése és a közalkalmazotti bércsökkentések következtében az élelmiszerek a jövőben még nagyobb részarányt foglalnak el a „családi kosárban”. Emiatt nyilván, kevesebbet fognak majd élelmiszerekre költeni, ami a fogyasztás visszaesését jelenti. Mindez arra kényszeríti a feldolgozókat, hogy – az árak szinten tartása céljából – rontsanak termékeik minőségén. Ha eddig például valamely szalámi- vagy párizsi-fajta 60 százaléknyi húst és 40 százaléknyi zsiradékot tartalmazott, akkor a jövőben az arány fordított lesz, ami egészségtelenebbé, de olcsóbban előállíthatóvá teszi a terméket – magyarázta az Élelmiszeripari Szakszervezeti Szövetség elnöke, Dragoș Frumosu. ◀

Kegyelem ötös Schengenből?

Románia csatlakozását a schengeni övezetbe az európai vezetők a tervezett jövő márciusi időpontról októberre halaszthatják. Ennél is rosszabb azonban az a forgatókönyv, amely szerint akár egy-két évet is késhet a schengeni csatlakozás – vélik a hazai szakemberek. A belügyminisztériumi ezt cáfolni próbálja.

ÚMSZ

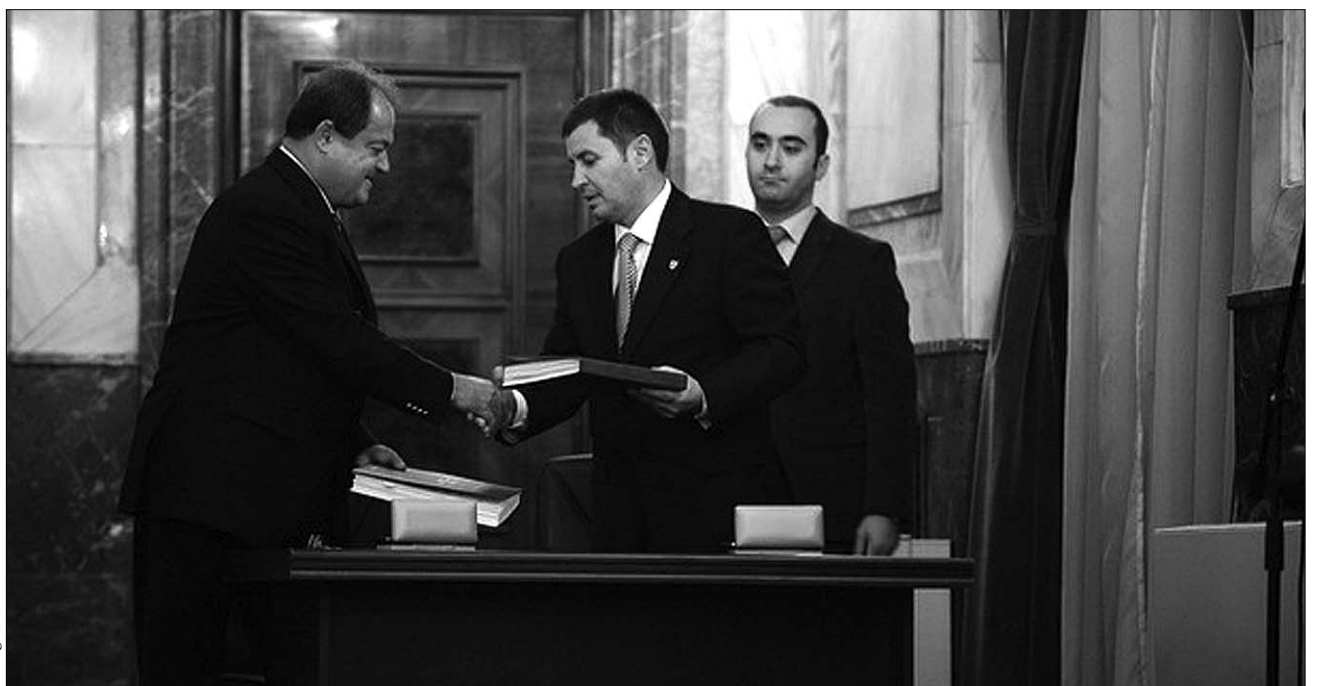
Az igazságügyi rendszer további figyelemmel kísérése, a romakérdés Franciaországot irritáló megoldatlansága, valamint a belügyminisztérium élén és a szakértői gárdájában történt személyi változások egyaránt kedvezőtlenül befolyásolhatják azt, hogy Románia mikor csatlakozik a schengeni övezetbe – vélik hazai szakértők.

Ciprian Ciucu, a Romániai Központ az Európai Politikáért (CRPE) programigazgatója – akit több hazai napilap idéz – úgy véli, hogy Románia belépését az európai vezetők a tervezett márciusi időpontról októberre halaszthatják. Ennél is rosszabb azonban az a forgatókönyv, amely szerint akár egy-két évet is késhet a schengeni csatlakozás – füzi hozzá a szakértő.

Abból indul ki, hogy az ország a legtöbb technikai követelményt teljesítette ugyan,

de a végén mégis csak politikai döntésről lesz szó. Ugyanakkor, ha a francia államfőnek sikerül meggyőznie a maga igazáról többi európai kollégáját, ez utóbbiak könnyen fennakadhatnak a határőrzési biztonsági problémák technikai megoldatlanságán – mondja az igazgató. Konkrétan: az informatikai rendszer elkészültére kitűzött időpont kitolódása miatt is halasztani lehet Románia márciusra tervezett csatlakozását.

A CRPE *Felkészültünk Schengentre? Kegyelemből átengedve* című jelentésében rámutat: a csatlakozási folyamat kezdetén kijelölt 31 intézkedés mindegyikének a megvalósításához hozzáfogott a kormány. Ezekből négyet az elemzés szerint alig valósítottak meg, és bár hozzákezdtek, nem várható, hogy a határidőre véget ér a folyamat. Tizennyolc elem- gyakorlatba ültetése a végé-

Vasile Blaga ment, Traian Igaș jött. A belügyminisztérium élén történt személyi változások sem tettek jót a Schengen-csatlakozásnak

hez közeledik, kilenc megvalósításával pedig már elkészült a kormány. A legproblémásabb terület a Schengeni Informatikai Rendszer (SIS), ennek a csatlakozás tervezett időpontjáiig történő kidolgozása a jelentés szerint nehezen képzelhető el.

A belügyi tárca is tudatában van ennek, ezért ideiglenes megoldásként alternatív javaslattal is előállt, de az ennek eldöntésére hivatott brüsszeli küldöttség látogatása akár októberig is kitolhatja a román csatlakozás határidejét – mutat rá a do-

kumentum. A jelentés azt is hangsúlyozza, hogy a Románia számára a csatlakozási felkészülésre előirányzott 602,5 millió euróból mintegy 240 millió euró marad elküldetlen.

Ciucu kifejtette: a döntés pillanatában Románia számára kedvezőtlenül esik latba, hogy az igazságszolgáltatási rendszer terén folytatódik a monitoring (a rendszer szemmel tartása), akárcsak az, hogy Franciaországot irritálja a romániai származású romák problémája. Az is hátrányt jelent Bukarest szá-

mára, hogy nemrég személycsere történt (rövid időn belül a sokadik) a belügyi tárca élén és a schengeni csatlakozás ügyében illetékes szakértői gárda körében. Az igazgató szerint annak a veszélye is fennáll, hogy a csatlakozás kérdésében különválasztják egymástól Románia és Bulgária ügyét.

Egyébként a belügyminisztérium nem hagyta szó nélkül a CRPE jelentését. A tárca tegnap közleményben azal vádolta meg a civil szervezetet, hogy „szelektíven” használta fel a rendelkezésé-

re bocsátott hivatalos adatokat, némelyeket pedig a „kontextusukból kiragadva” közölték. Állásfoglalásuk szerint eddig hat terepszemlét tartottak – a tervezett hétből – Romániában Schengenyben az uniós szakértők. „Mind a hat jelentést elfogadta már a brüsszeli Schengen-bizottság” – szögezi le a közlemény.

A belügyminisztérium csupán azt ismeri el, hogy Románia légi határátkelőivel még gondok vannak. Erről egyébként a CRPE jelentése is részletesen ír. ◀

Lap-top

A nap címe. Vadim az RMDSZ segítségét kérte a PRM televíziójához, *Románia liberá.*

Magyarázat. Kevés olyan politikus akad Romániában, aki annyi mizériát hordott össze az RMDSZ-esekről és a magyaroktól általában, mint Corneliu Vadim Tudor. A Nagy-Románia Párt elnökének mindazonáltal ellillant a magyargyűlölete, ha politikai és gazdasági érdekei kívánták. Így történhetett meg, hogy 2007 januárjában Nagy Zsolt akkori távközlési miniszter segítséghez fordult segítségért. Miután telefonon körüludvarolta, „komoly embernek” nevezte az RMDSZ-es tárcavezetőt, megkérte, járjon közbe annak érdekében, hogy a párt által létrehozott *Cosmos TV* kerüljön be a kábelszolgáltatók kínálatába. Hogy ezt honnan tudta meg a *Románia liberá*? A Nagy Zsolt telefonbeszélgetéseinek lehallgatási jegyzőkönyvből. Azt viszont már nem tudjuk, hogy a dokumentum hogyan került a lap birtokába.

Prime time. Érdekesen üzengetett egymásnak hétfőn este Sorin Ovidiu Vântu bűnvádi eljárás alatt lévő üzletember és Elena Udrea miniszter. Előbbi a saját tévéjében szólalt meg élő adásban, utóbbi – hol máshol – az elnöki televízió, a *BI TV Keresztapa* című műsorában szerepelt. SOV töredelmesen bevallotta, már 2006 óta lobbizik Traian Băsescu felfüggesztéséért, mivel az államfő politikai rendőrséggé változtatta a titkosszolgálatokat. Udrea úgy replikázott, hogy az üzletember volt az, aki rátette a kezét az állami intézményekre, a szakszervezetekre és a sajtóra. SOV egyébként – az államfővel és Udrea-val ellentétben – nem tud következetesen hazudni: korábbi interjúiban arról beszélt, azért fordult Băsescu ellen, mert nem hajtotta végre a választási kampányban ígért államreformot.

Cseles. Az *Evenimentul zilei*ben olvastuk, hogyan cselezték ki a megyei és a helyi önkormányzatok a júliustól érvénybe lépő megszorító intézkedéseket. Júniusban megemelték – sok esetben 70 százalékkal – a közigazgatási alkalmazottak bérét, hogy a következő hónapban legyen mi-ből 25 százalékot lefaragni.

Minden napra egy mondat

A szótár az egyetlen hely, ahol az eredmény megelőzi a munkát.
Vince Lombardi

Öregember nem vénember

Horváth István

A kísértet

SZELLEMIKÉZÉS

A legnevezetesebb kísértet ebben az időben Késmárkon egy Hartwig nevű szepességi polgár volt, akire már a legöregebb emberek is úgy emlékeztek, mint a legrégebb késmárki kísértetre. Nemigen volt a városban ember, aki egyszer-kétszer ne látta volna már „a Hartwig”-ot – ahogyan közönségesen nevezték. Ismerték vörös, kurucos szabású mentéjét, sárga, sarkantyús csizmáját és tollas kucsmáját, amely alatt kontyba volt kötve a haja, mint a Thököly hajdúé. Tudták szokásait: a zimankós időt szerette, midőn a Kárpátokról süvöltő szél még az öles falú késmárki házakon is behatolt, és a szélkakasok megriadva forgolódtak a tornyokon és háztetőkön. Ilyenkor jött elő valahonnan „a Hartwig”, és végigjárta a várost, besétált a Thököly-várba, bekukucskált a rosszul elfüggönyözött ablakokon, és a nyitva felejtett ajtókat nagy erővel megcsapkodta. Mindazonáltal nem félt senki Késmárkon a Hartwigtól, még tán a gyerekek sem. A Hartwig ugyanis nem volt rosszindulatú kísértet, senkit sem bántott, álmokat, (...) csak bolyongott, mint afféle szegény kísértet, akít a fejedelem a Thököly-várban felejtett, midőn elbujdosott az országból. Hartwig éppen a vártán volt – és ott maradt az őrszem még akkor is, midőn a fejedelemnek már régen híre-hamva sem volt a Kárpát alatt. Ott állt a vitéz a vár fokán, és lándzsájára támaszkodva a Poprád mellett kanyargó országútra függesztette a szemét. Mintha onnan, arról várná a megváltást. Hosszú esztendő múltanak el – mondja a legenda –, és Hartwigot nem váltotta föl senki. De ő a helyén maradt, süveg a fejében, dárda a kezében, a lába alatt az üres, fehér országot...

Krúdy Gyula: *A muskétás, Válogatott elbeszélések*

Vörös áradat

Képzéljük el, egymillió köbméter vörösszap, egy kilométeres szélességben, két méter magasságban az áradás sebességével jön, végigsöpör a településen. Visz mindent, ami az útjába kerül, nincs menekülés előle, majd ottmarad a hordaléka mindenben. Amikor, jó tíz éve, a nagybányai tározóból elszabadult százezer köbméter cianos víz, s kipszítította többek között a Tisza élővilágát, akkor azt mondtuk, hogy Balkán, a szocializmus maradványainak találkozására a kapitalizmus szellemével, s titkon úgy gondoltuk, ilyesmi csak tőlünk Keletre fordulhat elő. Megemlítendő még, hogy a nagybányai esetnek nem volt emberi áldozata, a természeti egyensúlyt helyreállította maga a természet, s az emberiség is okul lassacskán a saját kárán. Hát nagyon nem úgy állunk! Történt az esemény október 4-én, a Veszprém megyei Kolontár község közelében, hogy átszakadt a vörösszap tárolására épített tározó egyik fala, s már ötödikén Románia magyar nemzetiségű környezetvédelmi minisztere magabiztosan kijelentette, hogy a következő 24 óraban a romániai folyóvizek szennyezettsége nem fogja meghaladni a megengedett értékeket. Ezért jó, ha kisebbségi minisztert választanak, mert az illetékes személynek még csak térképre sem kellett pillantania a vállalható kijelentés megtételéhez. Bár, a romániai környezetvédelmi helyzet ismeretében, kell némi bátorság egy ilyesféle állítás eléréséhez.

Az emberi tragédiákon és a felelősök keresésén túl a politikai felelősséget is feszegetik publicisták és sajtómunkások. Virágzó szocializmusunk egyik sikerágazata volt az alumíniumipar, amelyben a magyar timföld és a szovjet villamos energia szerencsés egyesüléséből született a magyar arany. A melléktermék meg itt maradt hatalmas tározókban. Majd a privatizáció során magánkébe kerültek a bányák, üzemek, létesítmények, milliárdos vállalkozók a tulajdonosok, s egy kis, tízmilliós törzstőkével bejegyzett cég tulajdonolja a veszélyes tározókat. A felelősség szempontjából ideális helyzet. Kárnak, sz...rnak nincs gazdája.

A magyar környezetvédelmi államtitkár azonnal leállította a térség alumíniumipari üzemait, de ez az intézkedés kétezer ember munkahelyét fenyegeti, sőt az üzleti partnerek is kereshetnek más beszállítót, ha innen nem kapnak alapanyagot.

A korai kapitalizmus vörös lehellete (szín-képzavar) söpör át a nyugat-dunántúli tájakon. A természeti kincsek lerablásával meggazdagodnak néhányan, ne firtassuk a vagyonok eredetét, s majd a harmadik-negyedik generáció felelősen gondolkodó, környezetbarát, művészpartoló hazai kapitalista lesz. Addig csak túl kell élni, s erre megvan minden esélyünk, mert a romániai folyók szennyezettsége nem fogja meghaladni a megengedett értékeket.

Krebsz János

Emészthetetlen az ukrán elefánt

Miközben hivatalos állásfoglalásaiban Brüsszel kerül minden olyan megfogalmazást, amelyet Kijev netalán valamiféle ígéretként foghatna fel arra, hogy a jelenlegi kétoldalú politikai tárgyalási folyamat meg hozza Ukrajna számára a hön óhajtott európai uniós „klubtagságot”, a nyugatbarát-nak álcázott retorikán kívül Viktor Janukovics ukrán elnök és kormánya semmi egyebet nem tartott meg a kudarcot vallott „narancssárga forradalom” révén hatalomra jutott elődeinek hagyatékából.

A jelenlegi kijevi vezetés egymás után hozza azokat az intézkedéseket, amelyek célja Ukrajnát visszairányítani az orosz gazdaság és politika vonzáskörébe. Egy olyan vonzáskörbe, amelyből a Viktor Juscenko-Julija Timosenko féle korábbi kormányzás ki akart szabadulni, vagy legalábbis megpróbálta figyelmen kívül hagyni, európai uniós segítségét remélve a posztsovjét Ukrajna függetlenségének megszilárdításához.

Klein József

Csakhoz az Európai

Unió rengeteget veszített korábbi bővülési potenciáljából a legutóbbi két integrációs hullám – 2004 és 2007 – során, ezért láthatóan megpróbálja minél jobban késleltetni, ha nem teljesen elkerülni Ukrajna EU-csatlakozását. Lapunknak név nélkül nyilatkozó brüsszeli illetékesek az elmúlt napokban ismételtén értesre adták, hogy Kijev aligha számíthat az Európai Unió részéről biztosítékokra, ami Ukrajna befogadását illeti az európai családban, sőt még távoli perspektívaként is megalapozatlannak tartanak egy olyanfajta reményt, hogy Kijev valamikor, belátható időn belül, az EU teljes jogú tagjává válhatna. A jelenlegi politikai-gazdasági konjunktúrában az Európai Unióba integrált Ukrajna körülbelül úgy nézne ki, mint az Antoine de Saint-Exupéry kis hercegének óriáskigyója által lenyelt elefánt – és persze ugyanolyan emészthetetlen is lenne számára.

Ezt a lehangoló valóságot nagyon jól érzékeli a teljes ukrán politikai osztály, amely mégis úgy tesz, mintha nem venne róla tudomást. A jelenlegi kijevi hatalom szempontjából, amely a külső és belső nyilván-

A jelenlegi politikai-gazdasági konjunktúrában az Európai Unióba integrált Ukrajna körülbelül úgy nézne ki, mint az Antoine de Saint-Exupéry kis hercegének óriáskigyója által lenyelt elefánt – és persze ugyanolyan emészthetetlen is lenne számára.

nosság előtt úgy tesz, mintha megjárta volna az európai kártyát, ez a helyzet igencsak megfelelő, mert az Oroszországhoz való közeledést segíti, miközben a valóban Európa-párti és EU-integráció-párti kijevi ellenzék tehetetlenül szemléli, hogyan távolodik el nap mint nap Ukrajna a geopolitikai és világgazdasági nyomásoknak ellenállni képes, jóléti államközösséghez tartozó európai ország álmképétől.

Ebbe a folyamatba illeszkedik az a nemrégiben hozott kijevi alkotmánybíróági döntés is, amely hatálytalanította a „narancssárga forradalom” után bevezetett alkotmányi reformokat. Ez több mint negyven, igen fontos törvény hatályon kívül helyzését jelenti, abból az összesen mintegy

hét-százából, amelyeket a 2006-ban életbe lépett új ukrán alkotmány után fogadtak el. A 2010. október elsejei alkotmánybíróági döntés gyakorlatilag törölte a 2004-ben elkezdett politikai reformot, amely az államfő hatáskörének szűkítése mellett vezette a parlamenti többség által létrehozandó koalíciós kormányzás elvét, a törvényhozási mandátum hosszát öt évben állapította meg.

A napokban tartották meg egy dél-oroszországi városban a sorrendben immár kilencedik (!) Viktor Janukovics-Dmitrij Medvegyev ukrán-orosz csúcst, amelynek fő témái a hagyományos energia, a nukleáris energia, illetve a repülőgépgyártás kérdései voltak. A Janukovics-rezsim Moszkvával fenntartott kapcsolatai egyre szorosabbak, állapítják meg keserűen a politikai ellenzékhez közel álló ukrainai civil szervezetek és a kijevi sajtó képviselői, akik nagy erőfeszítéseket tesznek azért, hogy megmentsék a hat évvel ezelőtt kirobbant „narancssárga forradalom” demokratikus lelkületét, életben tartva egy nyugati típusú demokrácia megszilárdulásának egyre halványuló reményét Ukrajnában.

Röviden

Igáztanának a büdzsén

Előreláthatólag költségvetési kiigazítást fog kérni október végén (idén már másodízben) a pénzügyminisztérium a kormánytól, mely elsősorban a minisztériumoknak szánt összegek újraosztását érinti majd – nyilatkozta a Mediafax szerint Gheorghe Gherghina államtitkár, aki reméli, hogy az államkasszána sikerül a 2010-re tervezett bevételüket behajtania.

Kóros csökkentés

Mivel jelenleg kizárólag a költségvetési kiadások lefaragására törekzenek Romániában, nem figyelnek eléggé a munkahelyteremtésre, mely az egyetlen módja lenne annak, hogy az államkassza újabb bevételekhez jusson – figyelmeztetett Nicolae Dănilă, a Román Nemzeti Bank igazgatótanácsának tagja, a Mediafax szerint.

Egymillió Logan

A Dacia Logan típusú gépkocsik gyártásának hat évvel ezelőtti elkezdése óta tegnap gördült le a Mioveni-i gyár futószalagjáról a modell egymilliomodik példánya – írta a Mediafax. „A Logan egy alacsony költségvetésű gépkocsi, mely egy sikeres üzleti modellnek bizonyult a világ más autógyártói számára is” – fogalmazott Charles Morillo, a Dacia üzem igazgatója.

Görög esés

Estek tegnap a görög kockázati szintek, miután a Nemzetközi Valutaalap (IMF) a hétvégén jelezte, hogy meghosszabbíthatják a jelenleg 2013-ig futó hitelmegállapodást Athén esetében – írta a Kitekintő.hu. A visszaküszaszt az okozta, hogy Németországban rögtön reagáltak az IMF felvetésére és jelezték, hogy nem támogatnák a hitelszerződés meghosszabbítását. Görög sajtójelentések kiemelték, hogy továbbra is bizonytalan, hogy mekkora volt tavaly az államháztartási hiány: előfordulhat, hogy akár 15 százalékra is módosítani kell a tavalyi GDP-arányos deficitet, a korábbi 13,6 százalékos becslésről.

Elkel az Avon?

Jelentősen nőtt az Avon részvényeinek árfolyama kedden arra a hírre, hogy brit sajtóértesülések szerint a francia L'Oréal ajánlatot készült tenni a cégcsoportra. A kozmetikai cikkek közvetlen értékesítésében világszerte vezető cég értéke 15 milliárd dollárra tehető. A brit Daily Mail beszámolója szerint az Avon iránt több cég is érdeklődik, miután egyebek mellett új termékcsoportok bevezetésével a vállalat komoly átalakítást hajt végre termékportfolióján, hogy javítsa jövedelmezőségét.

Parlamentben a banki vita

Totka László

► Több napig is elhúzódó vita kezdődött tegnap a képviselőház költségvetési, pénz és bankügyi bizottságában az idei 50-es számú kormányrendeletéről. A testület döntésétől nagymértékben függ az intézkedéscsomag sorsa: a lakossági hitelezést szabályozó rendelkezés ugyanis ezt követően végső döntés céljából a képviselőház plénuma elé kerül.

A renDELETEH több száz módosítási javaslat érkezett a költségvetési, illetve a gazdasági és privatizációs bizottság részéről, így végső válasz sem születhet október vége előtt. A Mediafax lapzártánkorközölte, hogy a rendelkezéshez kapcsolódó mindenféle módosítási javaslatot és kiegészítő információt október 21-ig vár a testület, ezt követően hozza meg végső döntését a kérdésben.

Elhúzódó folyamat

„Összetettebb tárgyalási mód mellett döntöttünk – nyilatkozta lapunknak tegnap délután Lakatos Péter képviselő, a költségvetési bizottság tagja. – Jelenleg a sürgősségi rendelet általános vitája zajlik, melynek keretében a Román Bankszövetség (ARB), a fogyasztóvédelmi hivatal, a versenyhivatal, illetve a különböző szövetségek, civil szervezetek képviselői mondták el a véleményüket, a képviselők pedig kérdéseket tesznek fel.” Ezt követően tíz nap áll a képviselők és az érdekelt felek rendelkezésére, hogy a vita alapján módosító javaslatot nyújtsanak be. Ezalatt a tíz nap alatt a bizottság felkéri véleménynyilvánításra a Román Nemzeti Bankot, valamint a Pénzügyminisztériumot, hogy vizsgálja meg a törvény költségvetésre gyakorolt pénzügyi hatásait, melyeket írásban kell elküldeniük a testületnek – magyarázta Lakatos, hozzátéve, hogy így bő két hét múlva kerül sor a részletes, cikelyenkénti vitára.

„Hogyan jár el Európa? A költségvetési bizottság többek között az európai integrációs ügyosztályt is felkéri, hogy írásban ismertesse az Európában használatos alkalmazási módot. Az egyik legnagyobb vita Lakatos szerint ugyanis amiatt alakult ki, hogy nem csak az európai irányelvet ültették át sürgősségi rendelet formájába, hanem egyúttal több más kérdést is ezúton próbáltak megoldani. A kormány álláspontja szerint nincs szükség a sürgősségi rendelet szövegének módosítására, mivel az teljes mértékben megfelel az uniós előírásoknak.

Hogyan jár el Európa?

Mindezt annak dacára, hogy az Európai Bizottság már egy héttel ezelőtt pontosításokat kért a hivatalos román szervektől azt illetően, hogyan alkalmazzák az ország belső törvénykezésében az uniós fogyasztóvédelmi normákat. Mint korábban beszámoltunk róla, kormányközeli források szerint a lakossági hitelezésére vonatkozó idej 50-es számú sürgősségi kormányrendelet akár szabálytalansági eljárás is vonhat maga után.

Panaszos levelek

Mint ismeretes, múlt héten a gazdaság-politikai bizott-

Még hetekig kell várni ahhoz, hogy a banki fogyasztóvédelmi rendelkezés elnyerje végső formáját

„Nein” a román adósságokra

Míg Németországban csaknem agyonhallgatták Angela Merkel romániai látogatását, a román kormányfő ígéretekkel halmozta el a kancellárt és a külföldi befektetőket.

Sz. Zs.

► A külföldi befektetések fejlesztése és ösztönzése érdekében három fő irányvonalat követ Románia: az egységes adókulcs 16 százalékon való tartását, a visszaforgatott profit meg nem adózását, illetve a köz- és privátszféra partnerségének (PPP) törvényben való rögzítését – nyilatkozta Emil Boc miniszterelnök, Angela Merkel német kancellárral való megbeszélése után. A kormányfő reményei szerint ezek a törekvések is hozzájárulnak majd ahhoz, hogy Románia számára fontos infrastruktúra-fejlesztési projektek valósulhassanak meg a két ország között.

Boc ugyanakkor ígéretet tett arra, hogy a román állam törleszteni fogja a német cégek felé felhalmozott mintegy 143 millió eurós tartozásait is. „Megtárgyaltuk és hangsúlyoztuk, hogy az ilyen típusú problémák nem kedveznek a befektetői hangulatnak” – fogalmazott Merkel, aki üdvözölte a ro-

mán kormány törlesztésre vonatkozó ígéretét. Berlin és Bukarest kétoldalú partnerségét tovább erősítené a turizmus, mezőgazdaság, szállításügy és az újrahasznosítható energiák területén – fűzte hozzá a román miniszterelnök.

A Mediafaxnak nyilatkozó kormányközeli források ugyanakkor azt is elárulták, hogy a kancellár bukaresti látogatása során közvetítette a német befektetők azon aggodalmát is, mely szerint a romániai közbeszerzési eljárások nem eléggé áttekinthetőek.

Németország Románia egyik legfontosabb kereskedelmi partnerének számít – a Külügyminisztérium idej februári adatai szerint a két ország között lebonyolított üzleti forgalom megközelíti a kétmilliárd eurót (mely több mint tíz százalékot nőtt az egy évvel ezelőtti szinthez képest). Az országban jelenlevő 17,5 ezer német cég 2,84 milliárd eurós tőkével rendelkezik, ez alapján a harmadik legnagyobb kül-

földi befektetőcsoportot alkotva az osztrák és holland beruházók mögött. Románia februári adatok szerint több mint 900 millió euró értékben exportált Németországnak, 25 százalékkal többet, mint egy évvel korábban.

„Balkáni körútja során aligha tud Angela Merkel a megtiszteltetésektől szabadulni” – fogalmazott a látogatás kapcsán a német WirtschaftsWoche, hozzátéve, hogy Bulgária és Románia konzervatív kormányai azazal a nem kis elvárással tekintenek a kancellár látogatása elé, hogy az ad majd erős hátszelet ad országaik uniós sikereihez. A Frankfurter Allgemeine Zeitung a látogatásról mintegy érintőlegesen szól, annyit jegyezve meg, hogy a berlini kabinet sok tagja az őszi vakáció időszakát hasznos utazgatással tölti információszerezés céljából.

Amúgy Merkel romániai tartózkodását szinte „agyonhallgatja” a német média, az egyetlen téma, mely kapcsán Bukarest és Merkel neve egymás mellé kerül a szalagcímekekben az Iránban fogva tartott német újságírók ügye volt (melyről történetesen bukaresti sajtótájékoztatója során nyilatkozott – szerk. megj.). ◀

Díjeső a sikeres háromszéki cégeknek

Kovács Zsolt

► Bár a gazdasági válság a legjobban menő vállalkozások tevékenységére is rányomta bélyegét, soknak sikerült így is helyt állnia az országos rangsorban – állapította meg Herman Rosner, a Kovászna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke abból az alkalomból, hogy az intézmény összeállította a legeredményesebb háromszéki cégek toplistáját.

A 17. alkalommal kiadott katalógus elkészítéséhez 5052 céget vettek górcső alá, melyből 1526 vállalkozás felelt meg a kritériumoknak (közel ötven százalékkal kevesebb, mint egy évvel ezelőtt). Végül 587 kiemelkedően teljesítő cég kerül fel az idej jegyzékbe, melyeknek tavaly összesen 2517 millió lej értékű forgalmuk volt – azaz Kovászna megye üzleti forgalmának 55 százaléka.

Bár a toplistára felkerülő cégek 16 533 személynek biztosítanak munkahelyet, ez közel ötezerrel kevesebb állást jelent a tavalyi díjazottak alkalmazott-számához képest. A megye legnagyobb üzleti forgalmat lebonyolító vállalkozása a kézdivásárhelyi Domo Retail elektromos és elektronikus berendezése-

ség 98 módosítást hagyott jóvá, melynek zöme a bankok álláspontjának kedvez – emlékeztetett a HotNews.ro portál. A fogyasztóvédelmi ügynökség ki is fejezte tiltakozását emiatt, rámutatva arra, hogy a Román Bankszövetség által javasolt módosítások súlyosan károsítják az ügyfelek jogait.

Attól tartva, hogy a döntéshozók nem veszik figyelembe a fogyasztók érdekeit, a panaszos banki ügyfelek több csoportja intézett a napokban levelet a politikai pártokhoz, próbálva megnyerni őket ügyüknek. Iulian Urban szenátor kijelentette, hogy az Alkotmánybírósághoz fordul, kérve, hogy mindenféle módosítást nyilvánítsanak alaptörvénybe ütközőnek.

Ugyanakkor Radu Ghețea, az ARB elnöke a költségvetési bizottság előtti felszólalásában tegnap arra hívta fel a figyelmet, hogy pár évvel ezelőtt még 40-50 százalékkal körül mozgott a banki kamatok küszöbértéke, hangsúlyozva, hogy senkinek sem lenne jelenleg érdeke visszatérni azokhoz a feltételekhez.

Mint ismeretes, az 50-es számú kormányrendelet legismertebb része, hogy erősítene a banki transzparenciát (vagyis előírja a kamatszámításnak pontosan megszabott, fix referenciához való kötését), emellett pedig eltörölné a büntetőkamatot azok számára, akik hamarabb fizetnék vissza kölcsöneiket. ◀

ket forgalmazó cég lett, amely tavaly 171,7 millió eurós forgalmat ért el, a második helyezett az ugyancsak kézdivásárhelyi Zarah Moden készruhágyár 21,6 millió eurós forgalommal. A harmadik legsikeresebb cég (20,7 millió euróval) a sepsiszentgyörgyi Lucifer nagybani lerakat lett, amelynek egy év alatt a nyolcadik helyről sikerült felküzdenie magát a dobogóra. További kiemelkedő teljesítményt nyújtó háromszéki cégek a Bertis, Arcon, Dunapack Rambox, Covalact, Nexxon és Combridge. A legnyereségebb vállalkozások kategóriában szintén tarolt a Zarah Moden (a 2009-ben elért 3,4 millió eurós profittal), melyet másodikiként a hőszigetelési termékeket gyártó, sepsiszentgyörgyi Arcon követett 3 millió eurós profittal. A Leineweber nadrágyár 2,4 millió eurós profittal harmadikként futott be.

Mint Rosnertől megtudtuk, a legnagyobb háromszéki cégeknek is átlag 13,7 százalékkal csökkent a nyereségsége 2008-hoz képest: a legsikeresebb száz vállalkozás tavaly összesen csupán 35,7 millió eurót valósított meg a 2008-as 41,3 millió eurós profittal szemben. ◀

Román Ajkák és Kolontárok

ÚMSZ-összeállítás

► Dominóelv szerint követelik egymást az ökokatasztrófák, a magyarországi, ajkai vörösiszapár után Romániában is történhet hasonló szerencsétlenség – állítják a szakemberek. „Fogalmunk sincs, mi van a zagytározók többségében, nehézfémek, olyan bizonytalan összetételű veszélyes anyagok, amelyek biztosan károsak az egészségre” – fogalmazott a lapunknak nyilatkozó Hajdú Zoltán vegyészmérnök, a marosvásárhelyi Fókusz Óko Központ vezetője, aki körültekintésre int. A környezetvédő szakember szerint nem csak a kolontárhoz hasonló Tulcea és a Bihar megyei vörösiszap-tározók, de több ülepítő is problémát okozhat.

Jobb félni

„Dicsőszentmártonban a vegyiüzem mellett és a marosvásárhelyi Azomureş mellett is található ilyen zagytározók, baleset bármikor bekövetkezhet. Elég csak, ha túl sok eső esik, az áradat kimoshatja a káros anyagokat” – figyelmeztet Hajdú Zoltán.

Borbély László környezetvédelmi miniszter a hazai félelmekkel kapcsolatban már a múlt hét folyamán elismerte, hogy nem alaptalanok. „A nagybányai ciánkataszt-

Az egész Duna Deltát veszélyezteti az idéntől már újra termelő Alum Tulcea alumíniumgyár

rófa után különösen óvatosságnak kell lennünk” – figyelmeztetett a tárcavezető, aki szerint több mint ezer hasonló jellegű tározó van Romániában. „Ezeket a tározókat folyamatos megfigyelés alatt tartjuk, és javasolni fogom a kormánynak, hogy még tovább szigorítsuk a fenntartási és működési feltételeket” – jelezte a miniszter, aki arra is emlékeztetett: külön alap működik az érintett területek ökológiai korszerűsítésére vagy felszámolására. Borbély reményét fejezte ki, hogy a veszélyes tározók felszámolásához uniós támogatást is felhasználhat az or-

szág. Két ipari övezet Bihar és Tulcea megyében most fokozottan ellenőriznek. A Bihar megyei Alumina vállalat négy éve nem működik, így Borbély László tájékoztatása szerint ott nem áll fenn közvetlen veszélyhelyzet.

Nem hitték, hogy veszélyes

Más a helyzet Tulceán, ahol két évig valóban szünetelt az Alum Tulcea gyár, ám az idén újra beindult a termelés. A Duna-delta közvetlen közelében működő üzem azért állt le, mert tragikus baleset történt. A vörösiszap-tá-

rozóról ugyanis a helyiek úgy tudták: kellemetlen, de nem veszélyes anyagot tartalmaz. Két éve azonban egy óvatlan helyi lakos beleesett a tározóba, és olyan súlyos égési sérüléseket szerzett, hogy életét veszítette. Ezután az Alum Tulceát kötelezték a korszerűsítési munkálatok elvégzésére, amelyekre 2010. decemberéig kötelezettséget is vállalt a tulajdonos. Az, hogy itt is szivárog a vörösiszap, már hosszú ideje egyértelmű. Az 1970 óta működő ülepítő több kilométeres körzetében évtizedek óta használaton kívül vannak a kutak, teljesen átalakult a környezet, a nö-

vényzet eltűnt, az állatvilág elszegényedett. „Csak vörösiszap, néhány makacs gyom és hatalmas kígyók lakják ezt a vidéket” – mesélik a helyiek. A környezetvédelmi szakemberek szerint az a legaggasztóbb, hogy a tározót csak egy megyei út és egy szűk biztonsági övezet választja el a Duna-deltától, s ha a helyi tározó kiönt vagy gátszakadás történik, a vörösiszap azonnal a szigorúan védett természetvédelmi területet veszélyezteti.

Fő az optimizmus

Dávid Csaba, a romániai Országos Vízügyi Hatóság vezetője úgy véli, nincs ok aggodalomra. „A romániai jogszabályok egyértelműek, folyamatosan követjük a tározók állapotát, a tulajdonosoknak gondoskodniuk kell a biztonsági szabályok betartásáról. Türelmi idő van, de nem végtelen, sürgős esetben azonnali beavatkozást kell végrehajtani” – nyugtatta meg a közvéleményt Dávid, aki szerint nincs szükség a magyarországi katasztrófa miatt tűzoltómunkára. Arra a kérdésre, hogy az utóbbi évben érkezett-e bejelentés szivárgásról vagy olyan jelenségről, amely környezeti katasztrófával fenyegetne, a vízügyi hatóság vezetője határozottan nemmel felelt. ◀

► Röviden

Előzetesben a gyermekkinzó

A fővárosi bíróság elutasította annak a férfinak a szabadlábra helyezését, aki megkínózta, majd magára hagyta tízéves fiát. A bukaresti elkövető múlt év végén két hónapig láncra kötve tartotta fogva kiskorú gyermekét, majd egy elhagyott útszakaszon ez év januárjában magára hagyta, indoklása szerint abban bízott, hogy „valakik majd csak elviszik apai nagyszülei lakhelyére”. A sértett maga kért segítséget a rendőrségtől, ennek nyomán indult eljárás az apa ellen. Az ötödik kerületi bíróság október elején úgy döntött, a férfi szabadlábon védekezhet, ezt a döntést azonban a felbbiteli bíróság felülbírálta az elkövetett bűntett súlyosságára hivatkozva.

Letartóztatták az erőszaktevőt

Egy tizenhat éves fiú ellen indított eljárást a Temes megyei rendőrség, miután felmerült a gyanú, hogy négy kiskorú gyermeket szexuálisan bántalmazott. A gátaljai gyanúsított ellen nagynénje tett feljelentést. A rendőrség közleménye szerint a fiú négy, öt és tíz év közötti kislányt zaklatott és erőszakolt meg ez év júniusa és október között.

Lemeszelt gyűlöletkeltés Gyergyószentmiklóson

Munkatársunktól

► Antiszemita, gyűlöletkeltő feliratok és rajzok jelentek meg Gyergyószentmiklós közterein – figyelmeztette lapunkat egyik gyergyói olvasónk –, ilyen jellegű ábrát rajzoltak a beszámloló szerint ismeretlen tettesek például a katolikus templom mögötti sikátor falára is. A sablonnal készített rajzon egy férfi tart fegyvert egy Dávid-csillaggal jelölt ember fejéhez. A panaszos szerint nem egyedül jelenségről van szó, a városban több helyen láthatók a szélsőséges szervezetek propagandaanyagai, többek között a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom matricái is. „A fejlődést ábrázoló rajz éppen egy iskola szomszédságában látható, itt rendezi a Fogarassy Mihály általános iskola az őszi futóversenyeit. Jó az, ha a gyerekek ilyesmit látnak nap mint nap? Miért nem zavarja ez a rendőrséget, a polgármesteri hivatal?” – kérdezi az aggódó bejelentő.

Amiről nem tudnak, az nincs

A helyi rendőrség munkatársai megkeresésünkre nem nyilatkoztak, ebben az ügyben a Hargita megyei

rendőrkapitányság csíkszeredai irodájához irányították. Gheorghe Filip rendőrségi szóvivő az ÚMSZ kérdésére elmondta: gyergyószentmiklósi kollégáinak nem volt tudomása a feliratok és a rajz megjelenéséről, sem önkormányzati, sem lakossági bejelentés nem történt ez ügyben. Ennek ellenére lapunk információi nyomán a helyi rendőrség tegnap kivonult a megjelölt helyszínre, ahol a gyors és szakszerű tájékoztatás szerint a jelzett ábrát nem, csak annak mésszel kitakart nyomát azonosították. „Ha nem érkezik lakossági bejelentés, akkor ilyen esetben hivatalból indítunk eljárást, erről a falfirkáról azonban nem tudtak a munkatársaink. A jövőben fokozottan odafigyelünk” – magyarázta az ÚMSZ-nek Gheorghe Filip. A szóvivő arra nem tudott magyarázatot adni, miért nem vették észre az erőszakot ábrázoló rajzot a rendőrök, noha az a rendőrség épületétől néhány száz méterre, napokon át volt látható.

Intézményes támogatás

Mezei János polgármestert a tegnapi nap folyamán folyamatosan próbáltuk el-

érni, ám többszöri megkeresésünkre az önkormányzati vezető nem válaszolt. Tény, hogy a Mezei által vezetett intézmény valóban teret biztosított a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom számára. Augusztusban például, néhány héttel azután, hogy Gyergyószentmiklós határában, az Erdélyi Magyar Ifjak szervezésében lezajlott a szélsőjobboldali politikusokat vendégül látó EMI-tábor, a polgármesteri hivatal dísztermében emlékeztek a HVIM tagjai Horthy Miklós erdélyi bevonulásának évfordulójára. Hogy kik állhatnak az inkriminált falfeliratok mögött, egyelőre nem tudni. Lapunk megkereste a HVIM gyergyószentmiklósi tagjait is. Frencz Levente, a szervezet helyi elnöke az ÚMSZ kérdésére tagadta, hogy a feliratokhoz a mozgalomnak köze volna. „Mi nem foglalkozunk ilyesmikkel. Túlfentül tiszteljük azt, aki a házat építette, mint hogy összemocskoljuk a falát” – jelentette ki. Mindazonáltal elismerte, hogy a HVIM antiszemita szervezet. „Ez részben igaz, de a románokat és a cigányokat jobban utáljuk” – fogalmazott Frencz az ÚMSZ-nek. ◀

HIRDETÉS

2010. II. félév

Az Eurotrans Alapítvány a Szülőföld Alap támogatásával pályázatot hirdet az alábbi témakörökben:

OKTATÁSI SZAKTESTÜLET

Támogatási keret: 128.880 RON 8.640.000 HUF

Kizárólag 2010. április 1. és 2010. december 31. közötti időszakra lehet pályázni.

A pályázatok beadási határideje: 2010. Október 30. (postabélyegző dátuma)

Felsőoktatási és tudományos programok

1. A romániai magyar nyelvű felsőoktatás keretében zajló szakmai gyakorlatok, tanulmányutak és tanár-diák közös szakmai-tudományos tevékenységek támogatása

Pályázhatnak: Magyar oktatási nyelvű egyetemi szakok

hátterintézményei és szakmai szervezetei, a tagozatvezető irányításával vagy ajánlásával. Háttérintézmény keretében olyan szakok is pályázhatnak, ahol nincs magyar nyelvű oktatás, de van magyar nyelvű publikációs tevékenység.

2. Tudományos kutatói ösztöndíj doktorandusok és magiszteri hallgatók számára hazai, vagy külföldön folyó kutatási tevékenység támogatására

Pályázhatnak: romániai egyetemeken tanuló doktorandusok és magiszteri hallgatók, akik tudományos tevékenységet fejtenek ki magyar nyelven (publikálnak, előadásokat tartanak vagy tanítanak) és nem rendelkeznek POS DRU ösztöndíjjal.

Határidő után postázott pályázatokat nem áll módunkban elfogadni.

Minden további részlet az EuroTrans Alapítvány honlapján (www.eurotrans.org.ro) található.

Röviden

Damokos Csaba-kiállítás

A sepsiszentgyörgyi MAGMA Kortárs Művészeti Kiállítótér tisztelettel meghívja Önt Damokos Csaba, *Első féltő* című egyéni kiállításának megnyitójára, 2010. október 14-én, csütörtökön, 19 órára. A kiállítást Jánó Mihály művészettörténész nyitja meg.

Krasznahorkai Kolozsváron

A Korunk Akadémia meghívására Kolozsváron olvas fel Krasznahorkai László Kossuth-díjas író, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja, a *Sátántangó*, *Seiobo* járt odalent, *ÁllatVanBent* című kötetek szerzője. Beszélgetőtársak lesznek Balázs Imre József és Selyem Zsuzsa.

Bővül a Colosseum

Holnap megnyitják a nagyközönség előtt a római Colosseum negyven éve nem látogatható harmadik emeletét és az egykori aréna fedte földalatti szintet is. A világ hetedik csodájának ismert műemlék eddig elzárt tereit az olasz kulturális miniszter, Sandro Bondi nyitja meg.

Újrahasznosított mesék

Baló Levente

► Fialat erdélyi képzőművészek mutatkoztak be a rangos budapesti Design Hét rendezvényen. Az Újrahasznosított Mesék csoport irt ki pályázatot anyországi és erdélyi fiatal alkotók számára, amely egyben a bemutatkozást is lehetővé tette.

Ökocentrikus művészet

Az október 1-je és 10-e között zajló Design Hét Budapest fesztivál keretein belül az Öko-design és az Újrahasznosított Mesék programok is bemutatkoztak, amelyek a divat- és design-irányzatok mellett egy, a korszemlehez hű környezettudatos szemléletet népszerűsítnek.

Szegedi Aliz Torella népi iparművész és Reök Cecília iparművész vezetésével korábban elkezdődött a népi motívumok, mesék és az újrahasznosított anyagok összekapcsolása. Szerveztek többek között kreatív műhelyfoglalkozást, ahol a kicsik a gyékényfonás mesteriségét sajátíthatták el, műanyaggyal és textiliákkal dol-

Az Iparművészeti Múzeum aulájában mutatták be Tündérország ruháit

goztak. Központi elemként szerepeltek a magyar népi motívumok.

„Programunk célja a környezetünk iránti felelősség tudatosítása, ezen belül az újrahasznosítás szemléletmódjának népszerűsítése és az ökocentrikus gondolkodásmód terjesztése az ipar- és képzőművészet eszközeivel” – tudtuk meg a szervezőktől.

Re-mese és Tündérország

Ez év augusztusára Re-mese címmel pályázatot írtak ki fiatal képzőművészek számára. A tizenkét nyertes pályázó számára – köztük több erdélyi alkotón – tíznapos workshopot szerveztek.

„A pályázat kiírása szerint három gyerekruhával kellett

jelentkezni, amelyeknek a témája Tündérország volt és technikája szerint anyagok újrafelhasználásán alapult. Volt aki tojástartót használt, vagy műanyag fóliákat, vagy szétvágott öreg ruhákat. En például gyapjúdarabokat és csipkéket használtam” – tudtuk meg Szakács Ágnestől, a Re-mese program egyik résztvevőjétől.

Az erdélyi fiatal alkotók

számára ez kiemelkedő lehetőség volt a tanulásra, tapasztalatcserére és a bemutatkozásra egyaránt. Munkáikat bemutathatták az Iparművészeti Múzeum aulájában, egy gyerek divatbemutató keretében mutatták be. Ugyanakkor „felléptek” a rangos budapesti Design Hét programjában is. A közös foglalkozások és ruhabemutatók mellett a résztvevők a szakma nagyjainak műhelyébe is betekintheztek.

„Zoób Katit talán nem kell bemutatni, hiszen ő az egyik legismertebb magyarországi divattervező, ő képviselte legutóbb a shanghai kiállításon Magyarországot” – mondta el lapunknak Szakács Ágnes. Zoób Kati is beépít munkáiba népművészeti elemeket, legutóbb a Zsolnay porcelángyárral közösen piacra dobott egy ékszerkollekción, ami természetesen, porcelánból készült.

„Hegyi Lucia végigvezetett minket a varrodától kezdve az irodákig és a bemutatott termekig. Sőt felajánlotta, hogy fogad bennünket egy hét napos tanulmányútra, ami óriási lehetőség számunkra” – magyarázta a fiatal tervező. ◀

Képek fesztiválja Kolozsváron

György Edit

► Harmadik alkalommal látja vendégül Kolozsvár a Temps D'Images nemzetközi öszsművészeti fesztivált ezen a héten. A rendezvényt a franciaországi Arte televíziós csatorna kezdeményezte 2002-ben. Fialat kortárs alkotásokat kíván bemutatni a fesztivál szervezői, leginkább a vizuális művészet és a színház területén.

A kezdeményezéshez csatlakozott a La Ferme du Buisson Nemzeti Színpad társulat is, így hamarosan európai szintű projekthez köti ki magát. Miután kétszer is sikeresen zajlott le a fesztivál Romániában, Kolozsvárt választották ki végleges helyszíneként – tudjuk meg a

szervezőktől. A fesztivál romániai szervezője, az Asociația ColectivA, amely szeretné a kolozsvári közönséggel megismertetni a kortárs táncművészet és a színházművészet új alkotásait. Különös hangsúlyt kapnak azok a produkciók, melyekben a mozgókép többletjelentéssel bír az eddigi háttér-, illetve a kellékszerepéhez képest. Amint a fesztivál címéből is kiderül, a kép központi szereprést kapott a fesztiválon, mert az egy újfajta valóságot dokumentál, új dimenziókat mutat meg.

A fesztivál harmadik kiadására a ColectivA olyan bátor művészeket hív meg, akik igyekeznek ellenállni a kép vonzásának, melyet képek szövetségessé formál-

ni és alkotásuk kiteljesítésének szolgálatába állítani. Az idei fesztivál öt kortárs táncművészeti előadással, négy kulturális műhellyel, báb-színházzal, művészeti kiállításokkal, kisfilmek vetítésével várja az érdeklődőket. Vendégművészek érkeztek Franciaországból, Németországból, Olaszországból, Hollandiából, Magyarországról és Romániából. A rendezvény helyszínei az Ecsetgyár, a Magyar Állami Színház, a Tranzit Ház, a Studio Euphorion, a Szabók bástyája és más nyilvános helyek. A fesztivál keretén belül három bemutató is tartanak. Ezek közül ma este megtekinthető a Vava Ștefănescu koreográfus által összeállított, *Solo Tu* című produkció. ◀

Salman Rushdie kamaszregényt írt

Hírösszefoglaló

► Kamaszoknak szóló könyvet írt Salman Rushdie indiai származású brit író. Mint elmondta: az élet értékéről szóló regényt Milan fia 13. születésnapjára szánta és részben számítógépes játékok ihlették.

A *Luka and the Fire of Life* (*Luka és az élet tüze*) című könyv egy fiatal fiú kalandjait beszéli el, aki apja életét próbálja megmenteni – derült ki Rushdie hét végén adott nyilatkozatából.

A The Random House Group gondozásában csütörtökön megjelent regényt bizonyos fokig a számítógépes játékok inspirálták, amelyekben fia rendre megveri őt – ismerte el a szerző.

„A videojátékok gyakori klasszikus keresős küldetése jól illik egy mesébe. A könyv az élet értékéről szól. A videojátékokban akár ezer élete is lehet az embernek, így én ezt a két dolgot állítottam szembe egymással” – fogalmazott az író.

A Booker-díjas írónak nem ez az első gyermekkönyve. A korábbi nagyobbik fiának, Zafarnak írta 1989-ben, amikor *Sátáni versek* című műve miatt az iráni vallási vezető, Khomeini ajatollah fatvát, azaz halálos kiátkozást hirdetett ellene, és ezért a következő egy évtizedben bujkálnia kellett.

Sok minden megváltozott, mióta a *Hárún és a mesék ten-*

gere című gyerekregényt megírta. Ahogy elmondta: az egyfajta válasz volt a kényszerű bujkálásra. A rendőri védelemben töltött tíz év „sötét időszak” volt számára, ezért a regényt igyekezett „fényel megtölteni” és happy-endet írt hozzá – emlékezett az író.

Jelenleg emlékiratain dolgozik, már nagyjából a munka egynegyedén van túl – mondta el a 63 éves Rushdie. A kötetben a halálos fenyegetés árnyékában eltöltött éveket festi majd le. Egyelőre nincs további konkrét regényterve, de szívesen foglalkozna ismét indiai politikai témával – tette hozzá.

A Mumbaiban született író az indiai függetlenségéről, a pakisztáni hatalmi játszmákról és az iszlámról szóló könyveivel vált világhírűvé. *Az éjjeli gyermekei* című művét 1981-ben a brit Booker-díjjal tüntették ki, és 1993-ban, 25 év Booker-díjjal elismert alkotása közül a legjobbként ismét ennek a regénynek jutott az elismerés. Az éjjeli gyermekei tette világhírűvé, és a mai napig ezt tekintik legjobb művének, amely nagy hatást gyakorolt a következő évtized angol nyelvű indiai irodalmára.

Rushdie elmondta, hogy színdarabot írt a regényből, amit nemrégiben fejezett be és a filmváltozathoz is megpróbál befektetőket találni. ◀

Mikszáth fekete városai

ÚMSZ

► A nagy magyar író utolsó regénye áll a Petőfi Irodalmi Múzeum Mikszáth halálának 100. évfordulójára rendezett kiállításának középpontjában; a Mikszáth Kálmán *Fekete városai* címet viselő tárlat mártól látogatható. Mint Császtvay Tünde kurátor elmondta, a kiállítás a címmel is jelezni kívánja, hogy nem az egész életműre koncentrálnak, ehelyett *A fekete város*, Mikszáth 1910-ben befejezett utolsó regényét kutatja új nézőpontból. A tárlat két terme többek között az értékvtáltás témáját vizsgálja a történet Rákóczi-kori fikciós terében, illetve a megírás idejében. „Egymást magyarázza a két tér” – fogalmazott az irodalomtörténész. A Magyar Tudományos Akadémia munkatársa kiemelte: Mikszáth nem pusztán a *Tót atyafiak* írója, nemcsak anekdotáiért érdemes olvasni, hiszen a száz éve elhunyt szerző a mai kor bizonytalanságaira is felel. *A fekete város* a Rákóczi-kori Lőcsét festi meg sötét színekkel, miközben erős áthallásokkal a XX. század eleji új világot, a modern kor eljövételét is sötétre színezi – szól a regényről. „Az 1890-es évektől ez a közérzet nagyon jellemző nemcsak Mikszáth írásaira, hanem az egész országra: valami elkezd ropogni, töredezni. ◀

A képek állnak a Temps d'Images öszsművészeti fesztivál középpontjában

A szerző felvétele

Beindul Patriciu tévéje

F. I.

► Az *Adevărul Tv* nevű televízióadóval bővült tegnap Dinu Patriciu üzletember médiabirodalma. Az *Adevărul Holding* tulajdonosa közel 38 millió eurót fektetett a projektbe, miközben a nagy rivális sajtótröszt, a *Realitatea-Cațavencu* a csőd szélére sodródott. Sorin Ovidiu Vântu cége befagyasztotta magyarországi és szerbiai befektetéseit, tegnap pedig maga a tröszt elnöke, Emil Hurezeanu távozott posztjáról.

Politikamentes tévé Patriciutól

Az Országos Audiovizuális Tanács (CNA) tegnap jóváhagyta az *Adevărul Tv* műholdas licenstkérelmét, melyet a bukaresti székhelyű *Adevărul Digital Media Kft.* nyújtott be. A cég, mely 95 százalékban birtokolja az induló televízió részvényeit (öt százalékukat a *Tipomedia Prod* tartja kézben) az *Adevărul Holding* tulajdonában van. Dinu Patriciu médiavállalata 37,5 mil-

lió eurót fektet a televíziós projektbe, mely 39 területi, illetve egy fővárosi stúdiót foglal magába. Imre Péter, az *Adevărul Holding* igazgatója a CNA tegnapi ülésén hangsúlyozta: „a televízió a Dinu Patriciu tulajdonában levő multimédia-tröszt szerves részeként fog működni, úgy, hogy rövid időn belül Románia legjovendelmezőbb és legtiszteltebb médiumává válhasson”. „Ahhoz hogy a legtöbb emberhez eljuthassunk, egyensúlyról és pártatlanságról kell tanúbizonyságot tennünk. Az újságunkból (az *Adevărul* című napilapból – szerk. megj.) nem hiányoznak a politikai kommentárok, de ezek nem pártoskodnak. A hasznosság sokkal fontosabb, mint a politikai játékok, melyekben az *Adevărul Holding* nem vett és nem is vesz részt soha” – hangsúlyozta Imre Péter. Az audiovizuális tanácsnak bemutatott dokumentáció szerint a televízió fele-fele arányban sugározná saját gyártású- illetve produkciós irodáktól vásárolt műsorokat. A tervek szerint az *Adevărul Tv* által alkalmazott „tartalomgyártó-

modell” az *Adevărul de seară* című lap területi szerkesztőségeire fog építeni, melyek leküldik az információkat a Bukaresti stúdióknak, ahol „csomagolják”, majd mindenki vesz a közös kosárból. A televízió igazgatói tisztségét a Román Televízió Társaság volt elnök-vezérigazgatója, Alexandru Sassu tölti be, aki szerint már működésének első évében 4,6 millió eurós jövedelmet könyvelhet el a televízió. Az, hogy a csatorna a román mellett sugároz-e magyar nyelvű műsorokat is, az igazgató szerint egyelőre nincs eldöntve.

Omladozik Vântu birodalma

„Október 15-től Emil Hurezeanu lemond a *Realitatea-Cațavencu* tröszt elnöki tisztségéről” – tájékoztatták tegnap délelőtt a tröszt munkatársait. Az e-mailben elküldött értesítő szerint azonban Hurezeanu nem válik meg teljesen a médiavállalattól, szerkesztőként segédkezni fog a *Realitatea Tv* műsorainak készítésénél, illetve részt vesz a televízió

bel- és külpolitikai beszélgetősoraiban is.

Hurezeanu távozása nagy valószínűséggel összefügg azzal, hogy – amint arról lapunkban már beszámoltunk – Vântu sajtóbirodalma gazdasági nehézségekkel küzd, a cégben hónapokat késnek a fizetések. Robert Turcescu újságíró augusztusi távozásakor a médiában felröppent a hír, miszerint a mogul „dara-bonként” adja el a két tévé-, három rádióadóval valamint több mint tíz újságból álló médiabirodalmát és csupán a *Realitatea Tv*-t tartja meg. Bár tavaly még a romániai médiapiacról tovább terjeszkedő, Magyarországra, Szerbiába, illetve Moldovába emigráló SOV-birodalomról cikkezett a sajtó, a médiavezer a nyáron azt nyilatkozta az *Adevărul* című napilapnak, hogy „jelenleg a média-projektjeit egyig leállította”. Az egyetlen terv, amit végül sikerre vitt a tröszt, a 3,5 millió eurós moldovai beruházás. Chișinăuban a tavasszal elindította a *Publika Tv* nevű hír- és gazdasági csatornát, illetve a *publika.md* nevű honlapot. ◀

Száz szó

Gianni Motti svájci művész azt állítja, a zürichi Migros művészeti múzeumban kiállított szappan az olasz kormányfő, Silvio Berlusconi zsírjából készült. A miniszterelnök egy svájci klinikán végeztetett zsírleszívást még 2004-ben. Motti szerint a klinika egyik alkalmazottja jutotta el neki a kidobásra szánt hájat, amelyből a szappant megalkotta. A krémszínű, a hagyományoshoz hasonló alakú és méretű szappant november 28-ig csodálhatja meg a közönség. 2005 óta, amikor egy műgyűjtő megvásárolta, most először állítják ki. A művészeti projekt neve „Tiszta kezek”, utalásként az 1990-es évek nagyszabású olaszországi kampányára, amely a korrupciós ügyeket próbálta meg felderíteni. Ennél izléstelenebb gesztusokra talán csak maga Berlusconi lenne képes.

(szűcs el)

Röviden

Péntekre menekíti a TV2 a Megasztárt

Szombatról péntekre költözik a *Megasztár* – tájékoztat közleményében a TV2. „Megtettük a szükséges lépéseket és átszerveztük a produkciót, mostantól péntek esténként tűzzük képernyőre a műsort. Bízunk a *Megasztár* kimagaslóan erős tartalmában és örömeinkre szolgál, hogy mostantól még több néző élvezheti a *Megasztár* döntőjébe jutott tehetségek produkcióit” – írja Kiss Péter, a csatorna programigazgatója. Az ötletet Friderikusz Sándor vetette fel a két héttel ezelőtti *Megasztár* adásában. Bár a csatorna közleménye szerint a *Megasztár* nyerte a hétvégi nézettségi versenyt, a tehetségkutatókra a valóságban ez csupán arra az időszakra vonatkozik, amikor már véget ért az azonos időben futó *X-Faktor*. A sajtó szerint a TV2 tulajdonképpen a rivális RTL Klub elől menekíti az alacsonyabb nézettségű tehetségkutató műsorát.

Munkába áll a Médianács és a közkuratórium

Szalai Annamária, a miniszterelnök kinevezettje vezetésével tegnap megkezdte munkáját a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) Médianácsát. A médianács öttagú: elnöke Szalai Annamária. A további négy tagra az Országgyűlés e célra létrehozott eseti bizottsága tett javaslatot a parlamentnek. A tagok: Vass Ágnes, Kollarik Tamás, Koltay András és Auer János. Mindannyiukat a Fidesz jelölte. Az MSZP szerint azzal, hogy a médianácsnak nincs ellenzéki tagja, lényegében megszűnt a független közszolgálati média Magyarországon. Mint közleményükben fogalmaztak, a médianácsi tagok megválasztásával a Fidesz-KDNP az áprilisban aratott kétharmados győzelmet nem a nemzeti együttműködés rendszere, hanem a XXI. századi magyar pártállam felépítésének kívánja szentelni.

Šerban lehet az év felfedezettje

ÚMSZ

► Florin Šerban *Ha fütüülni akarok, fütüülök* (*Eu când vreau să fluier, fluier*) című, Ezüst Medve-díjas filmje is esélyes az Európai Filmakadémia az Európai felfedezett kategóriában kiosztott elismerésére, melyre egy izraeli, egy német és egy holland első-filmes rendező filmjét is jelölték. A díjat az Európai Filmdíj kiosztásakor ítélik oda minden évben egy fiatal európai rendező első játékfilmjéért. A román alkotás mellett jelölték a tel-avivi Samuel Maoz *Libanon* című háborús drámáját, amely a velencei filmfesztiválon elnyerte a legjobb filmnek járó Arany Oroszlánt. A film egy szűk, sötét tankból mutatja be az 1982. júniusi libanoni háború brutális eseményeit. A német jelölt Feo Aladag, akinek *Az idegen* (*Die Fremde*) című filmje egy, a családja elől Németországba szökött török nőről szól. A filmet Oscar-díjra jelölték a legjobb idegennyelvű film kategóriájában. Giuseppe Capotondi olasz filmrendező *A kettős óra* (*La*

Florin Šerban *Ha fütüülni akarok, fütüülök* című Ezüst Medve-díjas börtöndrámája lehet Európa legjobb első filmje

doppia ora) című pszichothrillerének főszereplője, Kseniya Rappoport 2009-ben elnyerte a velencei filmfesztivál legjobb színésznőnek járó díját. Az európai felfedezett címet

versenyben van a holland Urszula Antoniak *Semmi személyes* (*Nothing Personal*) című alkotása is. A film a tavalyi locarnói filmfesztiválon öt díjat kapott, köztük a legjobb elsőfilmes ren-

dezőnek járó díjat. Az öt alkotás közül az Európai Filmakadémia 2300 tagja választja ki a nyertest, amelyet december 4-én, a 23. Európai Filmdíj kiosztásakor Tallinnban hirdetnek ki. ◀

Új magyar szó

HAGYD, HOGY A TÉNYEK FELFRISÍTSENEK

European Journalism Centre

EK

Akarsz küzdeni a szegénység ellen?

EUROPEAID CO-OPERATION OFFICE

Az Európai Bizottság EuropeAid Együttműködési Hivatala és az EIC Európai Újságíróközpont pályázatot hirdet 18 és 30 év közötti újságírószakos diákok számára, *Fiatal riporterek a szegénység ellen* (*Young Reporters Against Poverty*) címmel. A verseny teljes romániai koordinációjáért az *Új Magyar Szó* című, Bukarestben megjelenő országos magyar napilap felel.

A verseny célja felkelteni az EU-tagállamok újságírószakos hallgatóinak érdeklődését a fejlesztési kérdések iránt. Az EU fejlesztési támogatásáról a pályázók saját nyelvükön egy újságcikk (legfeljebb 1000 szó terjedelmű) vagy egy rádiófelvétel (MP3 formátumban, legfeljebb 3 perc) benyújtásával indulhatnak, melyet október 29-ig kell leadni, miután megtörtént a regisztrálás a verseny honlapján (www.youngreporters.net). A pályamunkák középpontjában a fejlődő országok gazdasági, társadalmi és politikai fejlődését célzó támogatásnak kell állnia.

A beküldött munkák alapján a 27 EU-tagországból 33 újságírószakos hallgatót választanak ki, akik meghívást kapnak a decemberben megrendezésre kerülő Európai Fejlesztési Napok brüsszeli műhelytalálkozóján való részvételre. A nyertes újságcikkeket/hangfelvételeket a www.youngreporters.net oldalon is közzéteszik.

A műhelymunka lezárása után, a 33 résztvevő az Európai Fejlesztési Napokról szóló médiaanyagot készít, amelyet 2010. december 14-ig mind a verseny honlapján, mint országuk sajtójában megjelentetnek. Európai uniós újságírókból álló zsűri választ ki közülük három fődíjat (a legjobban megírt riportot, a legjobb rádióriportot, illetve a legeredettebb hírt díjazták), akik az Európai Bizottság egyik afrikai partnerországában tehetnek majd helyszíni látogatást.

Bővebb információk az office@maszol.ro email-címen vagy a 0788-715 713 telefonszámon.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,

O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2010. október 14.

A nap filmjei

DUNA TV, 21.30

És te, ki vagy?

A film főhőse Alzheimer-kórban szenved, s a családból egyedül a lányunoka tesz meg mindent nagypapjáért, hogy ne kelljen egyedül megküzdenie ezzel a betegséggel. Féltre teszi egy időre egyetemi tanulmányait, hogy minden nap nagypapjával lehessen, és ápolhassa. Szülei nem igazán értenek egyet gyermekükkel, de végül belátják, hogy nincs más kiút.

TV2, 22.20

Szemtelen szemtanúk

Mikor a csapatnyi csinos vezérszurkoló lány gyilkosság szemtanúja lesz, Sharp hadnagyra hárul a feladat, hogy megvédjék őket a rájuk leselkedő veszedelemtől. Sharp a lányok edzőjének álcázza magát és beköltözik a vezérszurkolók házába. A mogorva zsaru számára felfoghatatlan, hogy a lányok miért nem olyan ruhát hordanak, ami befedi testüket, miért nem esznek olyan ételt, ami tápláló.

m1, 22.35

Ápolónők Mexikóban

Mexikóban, a határ közelében, egy isten háta mögötti helyen dzsungelklinikát működtet. Áldatlan állapotok, az orvosi eszközök, gyógyszerek hiánya és dzsungelláz jellemzi a speciális kórházat. Amerikából ideérkezik egy önkéntes kis csapat, mely szakorvosokból és csinos, ám kezdő ápolónőkből áll. Már a repülőútjuk sem zökkenőmentes, s hogy a dzsungel mélye mit rejt, el sem tudják képzelni.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc **9.00** Hírek **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.01** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek **15.05** Arcvonalások **15.35** Tér-idő **16.00** Közletről **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.03** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.00** Hírek **20.50** Jó éjszakát **21.00** Hírek **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.00** Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradó, Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó **13.00** Híradás, Zenés üzenetek **14.00** Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hangoló **9.50** Hírek, műsorismertetés **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Rejtett világok **17.00** Nap-óra **17.30** Rockmalom **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig **9.00** Második esély (am.-mex.-kol. sor.) **9.45** Derrick (krimisor.) **11.00** Család-barát **11.55** Európai kóstoló **12.30** Kívánságkosár **15.00** Híradó **15.15** Kikötő - Friss **15.25** Clipperton, a rejtelmes sziget **15.55** Fejezetek Magyarország közlekedéstörténetéből **16.25** Nemzetkép és kultúra **17.20** Univerzum - A Balkán vadvilága **18.15** Térkép **19.00** Híradó **19.35** Mese **19.50** Dunáról fúj a szél **19.50** Quo Vadis? (olasz sor.) **21.00** Híradó **21.05** Közbeszéd **21.30** És te, ki vagy? (sp. filmdráma, 2007) **22.00** Diplomata vadász (magyar sor.) **22.50** Sport hírek **22.55** Váltó **0.10** Csendesfilm **0.40** EtnoKlub (ism.) **1.50** Kikötő - Friss **2.10** Híradó (ism.) **2.40** Talpalatnyi zöld (ism.) **3.10** Paplaci (portréf.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó **9.00** Szentek akik átlépték a Dunát **9.30** Szent pontok **12.00** A világ hercegnői **12.15** Életre szóló utazó **12.45** A legendás doktor Hur Jun (ism.) **13.45** Ragadós történetek kicsiknek **14.00** Hírek **14.45** Egyszerűen izletes **14.55** A bor románul **15.00** Teleshopping **15.00** Akzente **17.00** Közérdek **17.30** Egy könyv minden hétre **17.45** Jocker, Loto 5 /40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás **18.00** Hírek **18.30** A legendás doktor Hur Jun (koreai sor.) **19.30** A világ hercegnői **19.40** Sport **20.00** Hírek **20.40** A nap témája **21.00** Itél meg te! **22.00** CSI: A helyszínelők (am.-kan. sor.) **22.55** A bor románul **23.10** Robotzsaru 2. (amerikai sci-fi vígj., 1990) **1.10** A falu élete (ism.) **2.35** Közérdek (talk show) (ism.)

VIASAT 3

8.50 Gyilkos sorok **9.50** Egy kórház magánélete (isméltés) **10.50** Doktor House (sorozat) **11.45** Kruplirózsza (am. vígjáték) (isméltés) **14.10** Monk (sorozat) **16.05** CSI (sorozat) **17.00** A médium (sorozat) **18.05** A kifutó **19.05** Greek, a szövetség (sorozat) **20.00** Doktor House (sorozat) **21.00** Jóbarátok (sorozat) **21.30** CSI: New York-i helyszínelők (sorozat) **22.30** CSI: Miami helyszínelők (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok **6.23** Kárpát Expressz **6.50** Ma Reggel **10.00** Úditó Szilágyi Tibor műsora **10.55** Nappali **13.01** Híradó **13.18** Sport hírek **13.30** Kárpát Expressz **14.00** Összhang **14.30** Slovenski Utrinki **15.00** Roma fórum **15.30** Átjáró **16.00** Majd a DNS **16.30** A szenális Darwin **17.25** Híradó **17.35** Körzeti híradó **17.50** Teadélután **18.50** Mindig zöldebb (auszt. sor.) **19.40** McLeod lányai (auszt. sor.) **20.30** Híradó este **20.55** Sport hírek **21.05** Jelfogó - Közéleti-politikai magazin **22.05** Az Este **22.35** Ápolónők Mexikóban (amerikai filmdráma, 1993) **0.10** Barangolások öt kontinensen **0.35** Prizma **0.45** Hírek **0.55** Sport hírek **1.05** Ez történt Ma reggel (ism.) **1.55** Mindig zöldebb (auszt. sor.) **2.50** Összhang

TVR 2

7.00 Anya az állatorvos (német sorozat) **8.10** A szerelem szárnyai (német-osztrák romantikus film, 2006) **10.00** Életmentő delfinek (ismerett. film) **11.00** Vallomások **12.00** Hírek **12.30** Atlasz **13.00** Fialat vagyok, karriert építék **13.35** Teleshopping **14.35** Együtt Európába **15.35** Parlamenti pártok fóruma **16.00** Anya az állatorvos (német sorozat) **17.00** Hírek, időjárásjelentés **17.30** Vallomások **18.30** Bazár **19.00** Atlasz **19.30** Fialat vagyok, karriert építék **20.00** Szabad a szembejövő sáv **21.00** Esküdt ellenségek (am. krimisor.) **22.00** Hírek, időjárásjelentés **23.00** Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersor.) **0.00** IT zon@ (ism.) **0.30** Bazár (ism.) **1.00** Vallomások (ism.) **2.00** Titkos Szolgálat - MI5 (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő (live) **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Pontos sportidő **14.10** Külön kiadás **15.00** Sport.ro Hírek **16.00** Komolyan (live) **17.00** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információk (live) **21.00** Sport.ro Hírek (live) **22.00** Wrestling WWE PPV **22.30** Wrestling WWE PPV **0.00** Komolyan **1.00** Tenisz Bajnokok Ligája

m2

6.50 Ma Reggel **10.00** Srpski Ekran **10.25** Unser Bildschirm **10.55** Körzeti magazin **11.45** Köbe zárt karátok **12.30** Most a Buday! **13.01** Híradó **13.02** Híradó **13.16** Sport hírek **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** Öt perc próza **14.55** Mesélő cégtáblák - A Kelet kincses műhelyei **15.20** Sírjaik hol domborulnak... **15.45** Körhinta Fesztiválkalauz **16.10** Egy lépés előre (sor.) **17.45** Bűvölet (sor.) **18.15** Magyar retro **19.10** Átjáró **19.35** A kis Amadeus **20.05** Házaspárba (magyar sorozat) **21.00** Híradó este **21.25** Sport hírek **21.30** Házaspárba (olasz sor.) **22.25** Offenbach: Italománia, avagy operaeast pezsgővel **23.20** Záróra **0.10** McLeod lányai (auszt. sor.) **1.55** Mindig zöldebb (auszt. sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.) **7.00** ProTV hírek, sport **9.55** Képviselet **10.00** Tomboló tűz (am. katasztrófa f., 2001) (ism.) **12.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** ProTV hírek, sport **13.30** Nevecs csak (am. vígjáték sorozat) **14.00** Káprázat (amerikai krimi, 2005) **16.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** ProTV hírek, sport **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** ProTV hírek, sport **20.30** Tök alsó 2.

- Európai turné (amerikai vígjáték, 2005) **22.15** A örökség (román vígjáték sorozat) **23.30** ProTV hírek, sport, időjárásjelentés **0.00** A rejtelmy (am.-kan. thrillersor.) **1.00** Tök alsó 2. - Európai turné (am. vígjáték, 2005) (ism.) **2.30** ProTV hírek (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop **7.00** ittHON (ism.) Belföldi utazási magazin **7.25** Fókusz (ism.) **7.55** Reggeli Ébresztőshow **10.05** Te vagy az életem (arg. sor.) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó - Déli kiadás **13.15** ASZTRO Show **14.30** Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel **15.35** Celeb vagyok, ments ki innen! **17.20** A szerelem rabjai (arg. sor.) **18.25** Döglött akták (amerikai krimisor.) **19.30** RTL Klub Híradó **20.05** Vacsoracsata **21.05** Fókusz **21.40** Barátok közt (magyar sorozat) Utána: RTL-hírek **22.20** Gálvölgyi-show - Október Paródiashow **23.00** Réz Átverés! Utána: RTL-hírek **0.05** Házon kívül - Heti magazin **0.35** Ments meg! (amerikai sorozat) **1.35** Reflektor - Sztrámagazin **1.50** Infómánia - Multimédia magazin

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon! **7.25** Tények Reggel **8.00** Mokka **10.00** Stahl konyhája **10.10** Babapercek **10.20** Televíz - Telefonos játék **11.15** Teleshop **12.45** Az égből pottyant család (am. filmdráma, 1996) **14.25** Kvízió - Telefonos játék **15.55** Dokik (am. filmsor.) **16.30** Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.) **17.25** Marina (mex. sor.) **18.30** Árva angyal (mex. sor.) **19.30** Tények **20.05** Édesnégyes - A TV2 randi-műsora **21.10** Aktív **21.45** Jóban Rosszban (magyar sor.) **22.20** Szemtelen szemtanúk (am. vígj., 2005) Közben: Kenőrsorsolás **0.15** Megamánia (talk show) **0.45** Divatkréator (magyar f.) **1.15** Bostoni halottképek (am. krimisor.) **2.10** Tények Este **2.40** EZO.TV **3.35** A láthatatlan kolónia (kan. kalandf., 2008)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) **7.30** Lapzártá (ism.) **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás (ism.) **10.05** Keresztmetszet (ism.) **11.05** BBC Click (ism.) **11.30** A BBC informatikai magazinja **12.05** Negyedik (ism.) **12.05** Vonalban Interaktív politikai show-műsor **13.00** Déli híradó **13.30** Hungarorama **14.05** Lapzártá (ism.) **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Széles út (ism.) **19.30** Motoros életmód-magazin **15.30** GyógyHír (ism.) **16.05** Vetítő (ism.) **17.05** Arcok a liftben (ism.) **17.30** Paletta (ism.) **18.00** Híradó **18.30** Soroló **19.05** Vonalban Interaktív politikai show-műsor **20.00** Híradó **21.05** Rájátszás **22.00** Híradó **22.35** Lapzártá **23.05** Sziluett (ism.) **0.05** BBC Híradó (ism.) **0.30** A vidék magazinja

PRIMA TV

7.00 Kandikamera **7.30** Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) (ism.) **8.20** Sport Florentinával **8.30** Teleshopping **9.15** Péntek, a bennszüött (ang.-am. f. dráma) (ism.) **11.30** Ház, építés, design **12.00** Focus monden **12.30** Teleshopping **13.15** Mondenii Show **14.00** Tűzharc (angol akcióf., 1979) **16.00** A cseresznye a tortán (reality show) **17.00** Lököttek (román vígjáték sor.) (ism.) **18.00** Hírek, sport **19.00** Fókusz Sport, időjárásjelentés **19.30** A cseresznye a tortán (reality show) **20.30** A skorpió megszelídítése (reality show) **21.30** Focus Monden (ism.)

22.15 Lököttek (román vígjáték sor.) **23.00** Mondenii Show **23.30** Nem félek, nem félek (angol filmdráma, 2001) **1.30** Hírek (ism.)

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség **7.00** Egyszer egy ilyet vezetni! - Syn **8.00** Újjáépítők - SEMA Show **9.00** Halálos fogás - Hullámverés **10.00** Piszkos munkák - Koponyatisztító **11.00** Végzetes másodpercek **12.00** Amsci motorok **13.00** A túlélés törvényei **15.00** Piszkos munkák **16.00** Hogyan készült? **17.00** Halálos fogás - Halandók **18.00** Végzetes másodpercek **19.00** Túlélés törvényei - Oregon **20.00** Állítólag... **21.00** Hogyan készült? **21.30** A tenger gladiátorai **22.30** Halálos fogás - Ha befagy a pokol **23.30** A túlélés törvényei **0.30** Cella-napló **1.30** Miami alvilág **2.30** Végzetes másodpercek

ACASĂ

9.45 Rosalinda (sorozat) **11.15** Elátkozott paradicsom (sorozat) **12.30** Tengernyi szenvedély (sorozat) **14.00** Marina (sor.) **15.15** Viktória (sorozat) **16.30** Rosalinda (sorozat) **17.30** Igaz történetek **18.30** Tengernyi szenvedély (sorozat) **19.30** Szívek iskolája (sorozat) **20.30** Szerelem és becsület (sorozat) **21.30** Analia másik arca (sorozat) **22.30** Éjszakai történetek **23.30** Hét bűn (sorozat)

FILM+

8.05 Hűséges nácsabász (am. vígjáték) **10.00** Televíziós vásárlás **13.10** Kötelek nélkül (am. akciófilm) **15.05** Örökké látni foglak (kanadai-amerikai thriller) **16.50** Pergőtűz (amerikai akciófilm) **18.35** Vigyázat, világvege! (amerikai filmdráma) **20.20** Az ember-evő cápa (olasz-amerikai film) **22.10** Ragadozó 3. (amerikai-fülöp-skz. akciófilm) **23.55** Hegylakó 3. - A mágus (kanadai-francia-angol kalandfilm)

KANAL D

8.00 Orovosok **9.30** Teleshopping **10.00** Me nyet anyának 5 **12.30** Hírek **13.15** Ezel (török sorozat) **14.45** Légy az anyém **17.00** Aliye (sorozat) **18.45** A nap híre **19.00** Hírek **19.45** Menyet anyának 5 (reality show) **20.30** Szegény gazdag gyerekek **22.00** Ezel (török sorozat) **23.30** Isten hozott a paradicsomba (amerikai-kanadai-német akcióf.) **1.30** Ezel (török sorozat) (isméltés)

HÁLÓZAT

10.00 Terhes torna **10.30** Teleshop **11.00** Zodiákus **13.00** Teleshop **14.30** A titokzatos Zichy gyémántok **15.00** Szentföldi szent helyek **16.00** Zodiákus **15.30** Stílus **16.00** Zodiákus **18.00** Biztonsági Zóna **18.30** Infómánia **19.00** Helyszín **19.30** Krisztus vándorai **20.10** A megregulázott fény **20.30** Tűzoltók (sorozat) **21.35** Hírhaló **22.00** Alex és Emma - Regény az életünk (amerikai vígjáték)

Október 13., szerda

Az év 42. hete és 286. napja, hátravan 79 nap

Ma Ede, Kálmán nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Ede férfinév az Edvárd, Eduárd nevek német rövidülése.

A Kálmán török eredetű régi magyar személynév. Jelentése: maradék, életben maradt. Holnap Iona napja van.

Évfordulók

- 1399-ben IV. Henrik angol király megkoronázása.
- 1917-ben Fátimában megjelenik Szűz Mária kb. 70 000 ember előtt.
- 1944-ben a magyar kormány felhatalmazza a városi tanácsokat, hogy fűtés nélküli napokat rendeljenek el.
- 1976-ban első alkalommal látják meg elektronmikroszkópon át az „Ebola” vírust.

Vicc

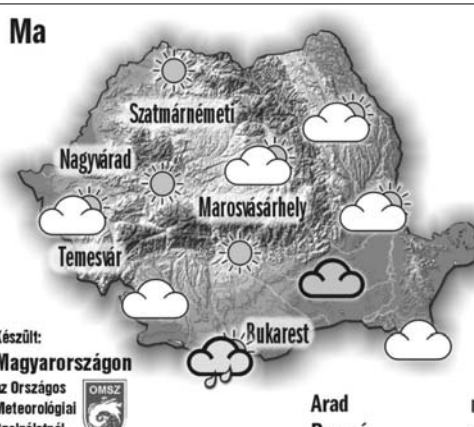
A többszörös gyilkossággal vádolt személyt villamos székbe ültetik. – Van valami utolsó kívánsága? – kérdezi az őr. – Igen.

– És mi?
– Megfogná a kezem?

Recept

Spenótos hústekeres
Hozzávalók 6-8 személyre: 2 sertéslapocka, (darabonként 50 dkg), 40 dkg. leveles spenót, 1 teáskanál mustármag, 1 teáskanál kömény, 2 teáskanál szecsuanai bors, frissen őrölt bors, só.

Elkészítés: Vágjuk be a lapockákat a hús erezetének megfelelően, hosszában, kb. egy centiméter mélyen. A felvágott húst hajtsuk szét, klopfoljuk laposra ha szükséges, és tegyük félre. Törjük össze egy mozsárban a mustármagot, a köményt és a szecsuanai borsot, majd kenjük be vele egyenletesen a hússok mindkét oldalát. A spenótot tegyük kevés forró vízbe, hagyjuk összeesni, majd hideg vízzel lemoszuk, és jól kinyomkodjuk. Sózzuk, borsozzuk. A húson szétoszlatjuk a spenótot, majd feltekerjük, és hústüvel összetűzzük őket. Lassú tűzön meggrillezük, koktélpáradíccsal díszítve tálaljuk.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Erdélyben kevés lesz a felhő, párás idő várható, csapadék nélkül. Erősebben felhős területek délen, délkeleten lehetnek, de ott is csak kevés helyen lehet kisebb eső, zápor. Az átlagosnál hidegebb időre van kilátás.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	17°C	7°C
Brassó	11°C	1°C
Bukarest	16°C	9°C
Csikszereida	9°C	1°C
Kolozsvár	13°C	2°C
Marosvásárhely	14°C	3°C
Nagyvárád	15°C	2°C
Szatmárnémeti	14°C	0°C
Temesvár	17°C	7°C

Gondolatjel

Visky István rovata

Ami meglepő, az csak egyszer lep meg, ami viszont csodálatos, azt mindinkább csodálják. Sok félreértés származik abból, hogy meglepetést keres az ember, pedig csodálatra vágyik. Az ember ösztönösen vágyakozik arra, hogy nagyszerű dolgokat lásson és tapasztaljon meg. De mivel a csodálatos dolgok ritkák és megtalálásuk nem kis fáradságot és

alázatot igényel, ezért az ember megelégszik a minduntalan megtalálható meglepetésekkel. Ezzel viszont nem csak meglopja magát a csodálat nagyszerű élményétől, hanem lassan de biztosan felszínessé, és a nagyszerű dolgokra érzéketlenné válik. Aki inkább szeret meglepődni, mint csodálni, az előbb-utóbb végtelenül unalmasnak fogja találni az életet.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A mai napon minden a tervei szerint alakul. Közlebb kerül céljai megvalósításához, és ez boldoggá teszi. Egyik barátjától remek üzleti terveket hall.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Találkozik valakivel, aki boldoggá teszi nagylelkűségével és kedvességével. Vagy talán ez szerelmi érzés? Gondolkozzon el rajta.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Fordítson nagyobb figyelmet a karrierjére és a pénzügyeire. Sikeres lehet ezen a téren. Kedvesével kisebb ellentétek alakulhatnak ki Önök között.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Figyelmét a családja felé irányítja. Mindenszentek havában az ősei foglalkoztatják. Az örökletes betegségek feltérképezése fontos.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Kicsit borúlátón kezd a napot, de ne adja fel korán. Ha kidobták egy ajtón, menjen be az ablakon.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Az önérvényesítés terén sikereket könyvelhet el, a történések mégsem az elképzelései szerint alakulnak.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Új időszámítás kezdődik, új tervekkel, új lehetőségekkel. Nem gondolja azt, hogy ki kellene cserélnie a névjegyet vagy a naptárát a változások miatt?

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Sok munkája van, s bár az ügyintézés nem a kedvence, ez az időszak mégsem bosszúságokkal fenyeget, hanem az előrejutást ígéri.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Igazán jó testi és lelki állapotban van. Vonzódik minden kihívást jelentő feladathoz, és szokásával ellentétben még a veszélyt jelentő kalandoktól sem riad vissza.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Reggel 6 óra után a Bakba ér a Hold. Rendkívül érzelmes. Egy őszinte beszélgetés során közel kerülnek valakivel egymáshoz.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Újjajta megbízást kap, mely lehetőséget ad arra, hogy bizonyítsa képességeit. Komoly kihívásokkal néz szembe, de a kudarc lehetősége fel sem merülhet.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Egy vita során könnyen megsértheti azt, aki nem érdemi. Legyen toleráns. Teremtessen békés, kellemes légkört maga körül.

Keresztrejtvény

Horváth István

***	KEVERT ITAL	BORZONGO HAT ILYEN	NÉMET BETŰK!	VÉGÉN VED!	ÓSAPA	***	NYOMDAI SZEDŐVÁS	NAPSZAK	UTCAI PLAKÁT
EGYENES SOR						FŐEMBER			
VERS-CSENGŐ				OKORI KIS-ASZIAI VÁROS		ÜZEM ALKOTÓ-ELEME			
SZIBERIAI FOLYO			RITKA					LITER	
FERFI NÁDRAGFELE RÉSZE			NAGYOBB ERKÉLY					HALÁVAL EMLÉGET	
***	BÁRÁNYHANG				FRANCIA ÍRÓ (EMILE)				
	BECÉZETT ANTAL				TAKTUS				
KISEBB LESZ						DECI-GRAMM (RÖV)			
METRONOM JELZI						MISTRESS		ALFA	
HAZAS EMBER				PISZKE (GYÜMÖLCS)				...IPSO; EPPEN EZÉRT	
ESZEM...; LAKOMA				ORIENS					
									LEVEST IZESIT

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ta Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervezők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereida), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyószentmiklós), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Síke Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értésüléseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Paprika rádió
fülon csíp
95,1 fm

r · a · d · i · o
88 f M

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Bukdácsool az utánpótlás is

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Gól nélküli döntetlennel válaszolt tegnap Botoaniában, a román labdarúgó-utánpótlás-válogatott az angoloknak az idegenbeli 1-2-ért, így Stuart Pierce tanítványai lehetnek ott a jövő évi, dániai korosztályos Európa-bajnokságon. Emil Sandoi csapata végig támadta a mérkőzést, de gólt rúgni nem tudott. A legnagyobb helyzet a 24. percben maradt ki, amikor a játékevezető nem létező les miatt állította meg Gabriel Torjót, aki egyedül vezette a labdát a kapura. Az angolok csak az első negyedórán voltak veszélyesek, de Sturridge lövéseinél Silviu Lung remekelt. Az angol válogatott 2-1-es összesítéssel, harmadikként biztosította helyét a 2011-es utánpótlás Európa-bajnokságon. Addig ugyanis, a hazai 4-1 után Svájc 1-1-re mérkőzött idegenben Svédországgal és továbbjutott. Izland kettős győzelemmel lett Eb-résztvevő, miután idegenben 1-0-ra, hazai pályán 2-1-re verte Skóciát. Lapzárta után játszották a Horvátország-Spanyolország- (az első mérkőzésen 1-2), Fehéroroszország-Olaszország- (0-2), Görögország-Csehország- (0-3) és Ukrajna-Hollandia- (3-1) visszavágókat. A dánok a korosztályos viadal házigazdáiként indulnak az Eb-n. ◀

Bajnokverés az U célja

Kosárlabda

Turós-Jakab László

▶ A Bukaresti Steaua Turabo-SCM Universitatea Craiova- (eredmény: 89-67) mérkőzéssel zárult a férfi kosárlabda-bajnokság második fordulója, amelynek végén hat csapat maradt veretlen és ugyanannyi nyeretlen. Ma megint játszanak, a harmadik forduló keretében, s a nemzeti adó a Kolozsvári U-Mobitelco BT-CSU Aseoft Ploiești rangadóról számol be. A TVR 3 élő közvetítése 18 órakor kezdődik.

A hagyomány a prahovaiak mellett szól, hiszen az utóbbi öt esztendőben 27-et megnyertek a kolozsváriak elleni 35-ből. A 2009-2010-es idény alapszakaszában az U-Mobitelco mindkét-szer nyerni tudott, a döntőben azonban 4-0-ra hengereltek a ploiestiek, akik hetszer ünnepelhették meg a bajnoki címet. Ebben a szezonban mintha gyengébb lenne a CSU Aseoft, amely három meghatározó kosarast vesztett el az amerikai Darius Hargrove-ot, a litván Arvydas Cepulist és Románia legjobb védekező játékosát, Virgil Căruțașut. Az újak, Doneal Mack, Jason Westrol, Calhoun Qarraan és a szerb Goran

Gyertek, ha mertek. Az U-Mobitelco egyik sztárja, Mircea Roșca

Bajics is ígérnek, kérdés mennyire sikerült csapatba kovácsolnia őket Vladimir Arnautovicnak.

Kolozsváron sikerült megőrizni az anyagi támogatókat, s velük együtt az

alakulat magvát, így az U-Mobitelco BT tromfja idén az összeszokottság. Még akkor is, ha Claudiu Fomelescu és Milos Pesics még nem találta meg teljesen a helyét a csapatban. Az erdélyi

lyi alakulatot a visszavágás vágya is fűti, hiszen a ploiești-i csapat szinte menetrendszerűen húzta át riválisa számításait az elmúlt hét esztendőben, a bajnokságban és a Román Kupában egyaránt.

Cristian Achim nagyváradi edző ugyan Dávid és Góliát összecsapásának véli csapata és a vendég Steaua Turabo találkozóját, leírja azonban még nem lehet a mindig is töretlen küzdőszellemről tanúbizonyságot adó Sebes-Körös-parti gárdát. Érdekesnek ígérkezik a marosvásárhelyi mérkőzés is, amelyen az eddig hibátlan BC Mureș azzal a fővárosi CSM-vel meccsel, amely mindkét eddigi találkozásánál csak hosszabbításban maradt alul.

Csikszeredában sporttörténeti első élvonalbeli győzelmét célozza az újonc Hargita Gyöngye BC, amely a szintén nyeretlen CSU Atlasiot fogadja.

További négy találkozásnak nagy esélyese van, a Medgyesi Gaz Metan-CS Otopeni- és Energia Rovinari-Politehnica Iași-mérkőzéseken a házigazdák, a SCM Universitatea Craiova-BC Argeș- Pitești és a Brassói CSU Cuadripol-Temesvári BC-meccseken pedig a vendégek számítanak favoritnak. ◀

Röviden

Mérsékelték az Újpest büntetését

A Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ) fellebbviteli bizottsága egy zárt kapus mérkőzésre csökkentette az Újpest FC büntetését, így a lila-fehérek – akik a Ferencváros elleni találkozón történt rendbontások miatt „bűnhődtek” – pénteken már szurkolók előtt fogadhatják a Szombathelyi Haladást. A klub közleménye szerint a fellebbviteli testület megállapította az Újpest FC fegyelmi vétségét, ám azt is, hogy a fegyelmi bizottság büntetése aránytalanul súlyos.

Erdélyi edző a Fradinál

Edzőváltás történt a Ferencváros jégkorongcsapatánál. A klub tájékoztatása szerint a vasárnapi Brassói Fenestela elleni 5-3-as hazai vereséget követően a vezetőség megköszönte Hakan Nygrennek a munkáját, és helyére Prakab Gábort nevezte ki. Az erdélyi tréner nyáron érkezett a klubhoz, ahol a serdülő és ifjúsági játékosokkal foglalkozott eddig. Pályafutása során többször volt vezetőedző Csíkszeredában, ahol az SC és a HC csapatánál is dolgozott, az elmúlt években a csikszeredai sportiskola együtteseinél tevékenykedett.

Az Inter fizet a brémai drukkereknek

A címvédő Internazionale futballklub visszafizeti a belépők árának egy részét a Werder Bremen szurkolóinak, mert túl drágán árult jegyeket nekik a két csapat szeptember 29-i Bajnokok Ligája-mérkőzésére. A Milánóban játszott összecsapás a hazai együttes 4-0-ra diadalmaskodott, s a brémaiak az európai szövetséghez (UEFA) fordultak, mert sokkaltöbb, hogy a San Siroban helyet foglaló vendégszurkolóknak 60,5 eurót kellett fizetniük a tikkettekért, miközben az Inter drukkereinek csak 21,45 euróba került egy jegy. Az UEFA döntésének értelmében az összes Werder-szimpatizánsnak, aki ott volt a találkozón, a következő hetekben fejenként 39,05 eurót utal át az olasz klub.

Arn korai búcsúja

A nyolcadik helyen kiemelt magyar Arn Gréta nem jutott be a legjobb 16 közé a 220 ezer dollár összdíjazású oszakai, keménypályás WTA-tenisztornán, miután 6-1, 6-2-re kikapott az ukrán Olga Szavcsuktól.

Brazil siker az ukránok ellen

A brazil válogatott 2-0-ra nyert a 2012-es Eb társrendezője, az ukrán csapat ellen barátságos mérkőzésen az angliai Derbyben. A hétfőn este, 13 ezer néző előtt lezajlott találkozón Alves (25.) és Pato (64.) volt eredményes.

Mégis lesz Koreai Nagydíj

Forma-1

Hírösszefoglaló

▶ Mégis megtartják október 24-én a Forma-1-es Dél-koreai Nagydíjat, miután a Nemzetközi Automobil Szövetség (FIA) a pályabekapcsolás után kedden megadta az engedélyt – jelentették be a szervezők.

A jeongami ring építése a rossz időjárás miatt hónapokat csúszott, így félt volt, hogy nem tudják időben befejezni a munkálatokat. Charlie Whiting, a FIA versenyigazgatója a helyszínen tartózkodik, elégedett volt a látottakkal, és ezt követően dönt el, hogy a jövő hétfőn lehet itt futamot rendezni.

„A Koreai Nemzetközi Versenypálya megfelel az összes szabványnak, s az ország motorsportjának központja lesz – mondta Csung Jung Cso, a szervezők vezetője. – Whiting úr külön kifejezte elégedettségét az egyedülálló elrendezés miatt, amely lehetővé teszi, hogy a nézők még közelebbről, ugyanakkor tökéletes biztonságban láthassák a futamot.”

A pilóták közül a világbajnoki pontversenyben jelenleg harmadik, és a dél-koreai aszfaltcsíkot szimulátoron már tesztelő német Sebastian Vettel (Red Bull) szerint előre nehéz megmondani, hogy melyik csapat lesz majd előnyösebb helyzetben, míg honfi-

társa, Nico Rosberg (Mercedes) úgy véli, az egyetlen érdekes kérdés az, hogy az elmúlt hét végén lerakott utolsó aszfaltreteg kibírja-e majd azt a terhelést, amely a versenyhétvége alatt éri.

A Forma-1 kereskedelmi jogait birtokló Bernie Ecclestone két héttel ezelőtt azt nyilatkozta, hogy kétséges a futam megrendezése, mert a végső bejárásra júliusban kellett volna sort keríteni.

A 19 nagydíjból álló világbajnoki sorozat 17. állomásán az egyetlen új helyszín idén, az utolsó két versenyt Braziliában és Abu-Dzabiban rendezik.

Jeongam nagyjából négy és fél órányi autóútra található az ország fővárosától, Szöul-tól. A Koreai Nemzetközi Versenypályát a német Hermann Tilke tervezte, aki az elmúlt években több aszfaltcsíkot is megálmodott az autósport elitkategóriájának. Az aacheni szakember nevéhez fűződik a Sanghajban, Isztambulban, Szepangban, valamint a Bahreinben és Abu-Dzabiban épített pályák is. A jeongami helyszínen egy kör 5,621 km, amit a pilóták az óramutató járásával ellenben, 55-ször rónak le. A pályán 11 bal és hét jobb kanyar, valamint három hosszú egyenes szakasz található. A versenyzők előzetes becslései szerint összesen két-három, igazán jó lehetőség nyílik az előzésre körönként. ◀

Életműdíj Tottinak

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Golden Foot a neve annak a trófeának, amelyet nagyszabású szavazás eredményeképpen adnak át Monte Carlóban a világ meghatározó egyéniségeinek.

Francesco Totti (*képiünkön*) a harmadik olasz, aki e magas kitüntetésben részesül, előtte Roberto Baggio és Alessandro Del Piero vehette át. Beszédében a 34 éves kiválóság nem mulasztotta el bírálói mindazokat, akik személyes támadásoknak vetették alá. „Elfogadom a bírálatokat, amelyek a pályán való ténykedésünket célozzák, de nem érthetek egyet azokkal a személyes támadásokkal, amelyek az utóbbi időben értek.” Totti nem feledkezett meg az olasz szurkolókról, a „tifosi”-ról, akiknek egy új csapatot ígért. „A szurkolók maradjanak nyugton, rövidesen ugyanis az igazi AS Rómát láthatják, az igazi Tottival”.

Az olasz Serie A-ban jelenleg 19., azaz utolsó előtti fővárosi alakulat legjobbja elismerő szavakkal nyilatkozott Cesare Prandelli olasz szövetségi kapitányról, aki a Cassano-Totti-csatárpáros összehozását tervezi a nemzeti tizenegyben.

Pár nappal korábban Prandelli búcsúmeccset ajánlott Tottinak, aki még a 2006-

os világbajnoki győzelem után mondta le a válogatottságot, de nem zárta ki visszatérésének lehetőségét, így akár a nyári, dél-afrikai tornán is pályára léphetett volna, azonban nem kapott meghívót Marcello Lippitől.

A viadal után kinevezett Prandelli, aki hamar kijelentette, hogy tétmeccsen semmiképpen nem fogja szerepeltetni a támadót, azt szeretné, ha Totti egy barátságos meccsen búcsúzna a cimeres meztől. „Jelzésértékű lenne a gyerekek számára” – nyilatkozta a szövetségi kapitány. „Bizonyítaná, hogy szenvedély és barátság is létezik a futballban.” Korábban Paolo Maldini és Roberto Baggio is kapott hasonló ajánlatot: a labdarúgástól 2008-ban visszavonult védő elutasította a felkérést, míg a cipőjét 2004-ben szögreakasztó támadó a spanyolok elleni Európa-bajnoki felkészülési mérkőzésen búcsúzott el a Squadra Azzurrától. ◀

Lipcsében lép fel a Debrecen

Kézilabda

▶ Legnehezebb ellenfele, a német HC Leipzig csarnokában lép pályára ma este a Debreceni VSC-Korvex a női kézilabda-Bajnokok Ligája 2. fordulójában. Mindkét csapat nyert a nyitófordulóban: a lipcsiek 24-23-ra diadalmaskodtak a spanyol Itxako Navarra otthonában, a debreceniek 22-21-re győztek az osztrák Hypo Niederösterreich ellen. A D csoportban oroszországi vereséggel kezdett Győri Audi ETO KC vasárnap fogadja a horvát Podravkát. A román bajnok Oltchim szombaton lép pályára a C jelű kvartettben a francia Toulon ellen. A férfi-BL-ben már holnap játszanak a negyedik forduló keretében. A D csoportban a HCM Konstancia az első siker reményében fogadja a HC Bosna Szarajevót. A B jelű szextettben a német Hamburger SV a svéd IF Sävahofot fogadja. A csoport rangadóján, szombaton az MKB Veszprém a dán KIF Koldingot fogadja. A Pick Szeged Spanyolországban lép pályára, a Cuatro Rayas BM Valladolid otthonában. Tegnap sorsoltak a férfi-EHF-kupa 3. körére. A Tatabánya-Carbonex a bosnyák Banja Lukával, a Dunaferre a portugál FC Portóval került össze. A Tatabánya idegenben, a Dunaújváros otthon kezd. ◀